

Rákóczi-falva Városi Önkormányzat Polgármesterének

42/2021. (V. 26.) határozata

a Rákóczi-falva Városi Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről szóló 2020. évi beszámoló elfogadásáról

Rákóczi-falva Városi Önkormányzat Polgármestere a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján, a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel a veszélyhelyzet idejére biztosított jogkörömben eljárva, Rákóczi-falva Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglalt jogköre alapján az alábbi döntést hozom:

A Rákóczi-falva Városi Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok értékeléséről szóló 2020. évi beszámolóját a melléklet szerinti tartalommal elfogadom.

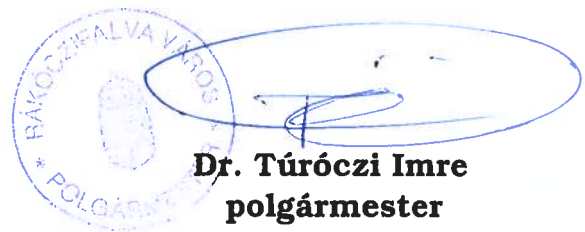
Értesülnek:

1. Képviselő-testület tagjai

2. Dr. Hajdú László Lajos osztályvezető

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály 5000 Szolnok, Ady Endre út 35-37.

Rákóczi-falva, 2021. május 26.

Dr. Túróczi Imre
polgármester

RÁKÓCZIFALVA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI BESZÁMOLÓ

**„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni, vess magot; ha egy évtizeddel számolsz, ültess fát! Ha terved egy életre szól, embert nevelj!„
/ősi kínai mondás/**

2020.

**Készítették: Nádudvari Tünde és Lévai Krisztina
szociális ügyintézők**

*„A gyermek olyan, mint egy pillangó a szélben.
Néhány magasabbra tud repülni, mint mások, de mindegyik a legjobb
tudása szerint repül.
Miért is hasonlítanád össze őket?
Mindegyik más.
Mindegyik különleges.
Mindegyik gyönyörű.”*

/Ismeretlen szerző/

Bevezető – Gyermek védelmének rendszere

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi

beilleszkedéséről.

A Gyvt. 14. §-a értelmében a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

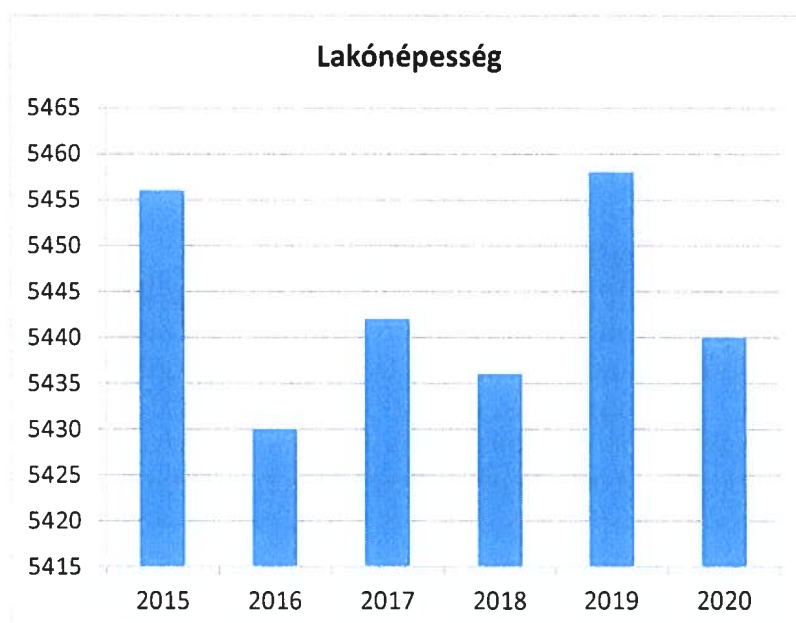
A Gyvt. 96. § (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készít.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 10. melléklete tartalmazza az átfogó értékelés tartalmi követelményeit. Ennek megfelelően készült el a beszámoló a 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról Rákóczi falva Város vonatkozásában.

1. Demográfiai adatok

A népesség nyilvántartó adatai alapján 2020. december 31. adatai alapján Rákóczi falva Város lakosainak száma: 5446 fő

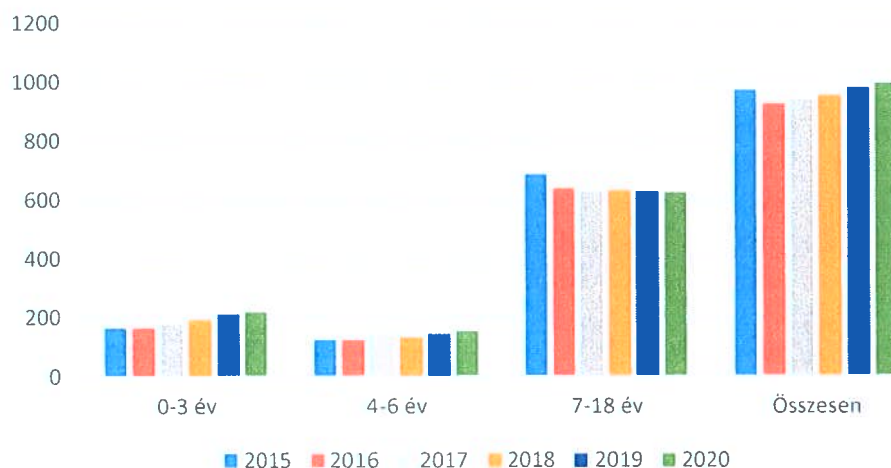
2015	2016	2017	2018	2019	2020
5456 fő	5430 fő	5442 fő	5436 fő	5458 fő	5446 fő

Korcsoport szerinti megoszlás a 0-18 éves korúakra tekintettel:

Korcsoport	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0 - 3 év	163	163	174	191	209	218
4 - 6 év	123	123	139	131	141	153
7 - 18 év	686	639	625	631	626	624
Összesen:	972	925	938	953	976	995

Korcsoport szerinti megoszlás

A demográfiai adatokból kiderül, hogy a fiatalok száma 2016. évtől emelkedést mutat.

2. Gyermekvédelem rendszere

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

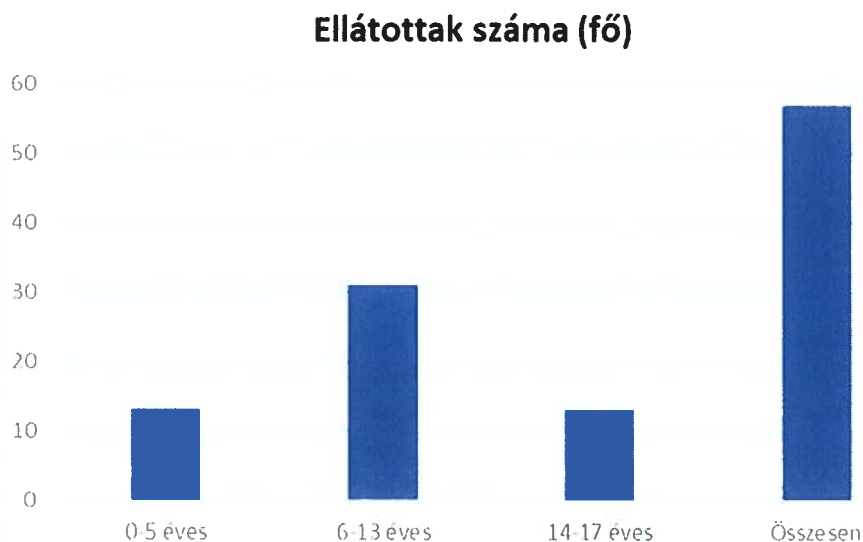
2.1. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi és természetbeni ellátások:

a) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Szociális rászorultság alapján a jegyző által megállapítható ellátás. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, évente két alkalommal (augusztus és november) természetbeni támogatásra, továbbá a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Az ellátottak száma 2020.12.31. napján:

Ellátottak száma	0-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 éves és annál idősebb
57 fő	13 fő	31 fő	13 fő	-

Az ellátást igénybe vevők száma 2020. évben csökkent az előző év adataihoz képest. 2020. évben 3 db rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem került elutasításra, mivel a jogszabályi feltételek nem teljesültek, ami 6 fő gyermeket érintett.

A törvényi szabályozás alapján 2020. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek után augusztus 1. napján fennálló jogosultság okán 66 jogosult részére 412.500,- Ft, november 1. napján fennálló jogosultság alapján 58 jogosult részére 363.500,- Ft pénzbeli támogatás került kifizetésre. A pénzbeli támogatás összege 6.000,- Ft, a hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek után pedig 6.500,- Ft. Ennek a támogatásnak a fedezete teljes mértékben állami támogatás, ez nem az Önkormányzat költségvetését terheli.

b) Pénzbeli ellátás

Pénzbeli ellátásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint. Pénzbeli ellátásra 2020. évben nem volt családba fogadó gyám jogosult.

c) Újszülöttek támogatása

2018. évben új ellátási formaként került bevezetésre. Az a szülő vagy gyám jogosult a támogatásra, aki a gyermek születésekor és az azt megelőző 36 hónapban folyamatosan bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen is Rákóczi-falva Város közigazgatási területén él. A rendeletben meghatározott egyéb feltételek teljesülése esetén a támogatás összege 30.000,- Ft.

Újszülöttek támogatása iránti kérelmet 2020. évben 9 fő szülő/gondviselő nyújtott be újszülött gyermekére tekintettel. Elutasításra 1 esetben került sor. A támogatásra fordított összeg 2020. évben 240.000,- Ft volt.

d) A gyermek gondozásához nyújtandó települési támogatás

A települési önkormányzat képviselő-testülete települési támogatásban részesíti a gyermekeket gondozó családokat, mely támogatás természetbeni ellátásként is megállapítható.

A gyermek gondozásához nyújtandó települési támogatás megállapítása iránti kérelmet 34 fő (halmozott adat) kérelmezte.

A jogszabályi feltételek hiánya miatt 1 kérelem elutasítására került sor a 2020. évben.

A gyermek gondozásához nyújtott települési támogatás 2020. évben 676.875,- Ft kiadást jelentett az önkormányzat számára, mely összeg 65 gyermek (halmozott adat) jogán került megállapításra.

e) Beiskolázási támogatás

A gyermek beiskolázásához nyújtandó települési támogatás összege gyermekekenként minimum 5.000,- Ft/év és legfeljebb 10.000,- Ft/év.

26 fő kérelmező igényelte a támogatást, amelyből a jogszabályi feltételek hiánya miatt 3 kérelem került elutasításra. 23 fő kérelmező részére 39 gyermek jogán 390.000,- Ft került kifizetésre.

f) Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj

Rákóczi-falva Városi Önkormányzat 2020. évben is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj Pályázathoz, amely a szociális helyzetük miatt rászoruló nappali tagozatos egyetemi és főiskolai hallgatók, továbbá felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiataloknak a felsőoktatási tanulmányok megkezdését követően nyújt rendszeres anyagi támogatást.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj Pályázat 2020. évi fordulójára 8 hallgató nyújtott be elektronikus úton pályázatot.

Az önkormányzat 8 pályázót részesített ösztöndíjban, amelyre a költségvetésből 400.000,- Ft-ot fordított.

g) Ösztöndíj középiskolai tanulók részére

Ösztöndíjban részesíthető a nappali tagozaton tanulmányokat folytató tanuló a 9. évfolyam II. félévétől a középfokú tanulmányok befejezéséig, - de legfeljebb a családi pótlékra jogosító korhatár betöltéséig – a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 7/2007. (IV. 02.) önkormányzati rendeletben foglalt egyéb feltételek teljesülése esetén. 2020. évben helyi ösztöndíjra kérelem nem érkezett.

2.2. Természetbeni ellátások

A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkezésben résztvevő gyermekek és tanulók száma a 2020. évben az alábbiak szerint alakult:

2020. IV. negyedév adata alapján	Bölcsőde	Óvoda	Iskola
létszám	18 fő	147 fő	285 fő
étkező gyermekek száma	18 fő	147 fő	196 fő
100%-os térítési díjkedvezményben részesülők száma	16 fő	133 fő	30 fő
50%-os térítési díjkedvezménybe részesülők száma	0 fő	0 fő	53 fő

Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/C. § - a értelmében a

- települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezés a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon.
- Fenti pont alá nem tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, és az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

2020. december 31. napján megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és nagykorúvá vált gyermekek adatai:

	0-2 év	3-5 év	6-13 év	14-17 év	18 év feletti
hátrányos helyzet	3	5	13	11	-
halm.hátr.helyzet	-	-	-	-	-

Szünidei gyermekétkeztetés kiskorúak jogosultsága szerint

Szünidő típusa szerint	Kötelezően biztosított étkezésben részesülők száma		fő összesen	adag összesen
	hátrányos helyzetű gyermek	halmozottan hátrányos helyzetű gyermek		
tavaszi	15	-	15	30
nyári	21	-	21	1134
őszi	10	-	10	50
téli	14	-	14	112

A gyermekétkeztetésről Rákóczi Zoltán Városi Önkormányzat a gyermekvédelmi törvényben előírt normatív kedvezmények útján gondoskodott. Az Önkormányzat fenntartásában működő Virágoskert Óvoda és Bölcsőde gyermekei, valamint a Szolnoki Tankerületi Központ fenntartásában lévő Rákóczi Zoltán II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói részére a településen működő Csüllög és Fia Kft. biztosítja az étkezést, amelyen keresztül a speciális étrendre szoruló gyermekek étkezését is meg tudják oldani.

Gyermekétkeztetés és ügyelet biztosítása a veszélyhelyzet során az óvodai, iskolai zárvatartás időtartama alatt

Magyarország Kormánya a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel 2021. március 11. napján 15 órától az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett.

a) Virágoskert Óvoda és Bölcsőde

A veszélyhelyzettel kapcsolatban a településen működő óvodai és bölcsődei ellátást nyújtó intézményben a települési önkormányzat polgármestere az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.) szóló 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet 2. §-a alapján rendkívüli szünetet rendelt el 2020. március 18. napjától 2020. május 24. napjáig.

A rendkívüli szünet idejére a polgármester megszervezte a veszélyhelyzet során a gyermekek napközbeni felügyeletével kapcsolatos intézkedésekről szóló 152/2020. (IV. 27.) Korm. rendelet 1. §-ában foglaltak szerint a bölcsődés és óvodás korú gyermekek napközbeni felügyeletét (a továbbiakban: ügyelet). Az ügyelet azon, fertőző betegségben nem szenvedő gyermekek számára került biztosításra, akiknek szülője vagy más törvényes képviselője – munkavégzés vagy más ok miatt – ezt igényelte.

Az ügyelet kiscsoportos formában került megszervezésre, csoportonként legfeljebb 5 gyermek felügyelete volt biztosított.

A gyermekétkeztetés az ügyelet teljes időtartama alatt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint biztosított volt.

A gyermekük részére ügyeletet nem igénylő szülők részére – erre irányuló szóban, írásban vagy elektronikusan előterjesztett kérelmük vagy jelzésük esetén – az önkormányzat kiszállítással biztosította a gyermekétkeztetést. A gyermekétkeztetés az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésben részesülőkhöz kívül is biztosított volt.

b) a Szolnoki Tankerületi Központ fenntartásában működő Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az országos szabályozás szerint 2020. március 16. napjától a nevelés-oktatás tantermen kívüli, digitális munkarendben került megszervezésre, mely egészen a tanév végéig 2020. június 15. napjáig érvényben maradt.

Az iskola 2020. június 2. és 2020. június 26. között megszervezte a tanulók felügyeletét. A felügyelet keretében napközi, szakkör, sportfoglalkozás, egyéni vagy csoportos felzárkóztató foglalkozás, fejlesztőfoglalkozás, egyéni vagy csoportos tehetségfejlesztő foglalkozás volt tartható.

Az iskolában 2020. június 2. és 2020. június 26-áig az intézményi gyermekétkeztetés a tanítási év szabályai szerint biztosított volt. A felügyeletet igénybe nem vevő tanulók számára a szünidei gyermekétkeztetést a tanítási szünetre vonatkozó szabályok szerint biztosította az Önkormányzat.

2020. március 16. napja és 2020. június 1. napja között a szülők részére – erre irányuló szóban, írásban vagy elektronikusan előterjesztett kérelmük vagy jelzésük esetén – az Önkormányzat kiszállítással biztosította a gyermekétkeztetést. A gyermekétkeztetés az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésben részesülőkön kívül is biztosított volt.

c) Gyermekétkeztetés

A veszélyhelyzet során elrendelt intézmény bezárások (digitális tanrend) alatt

- 2020. március 16. és 2020. március 31. közötti időszakban összesen 578 adag étel, munkanapok átlagában 48 fő részére,
- 2020. április 1. és 2020. április 30. közötti időszakban összesen 1059 adag étel, munkanapok átlagában 53 fő részére,
- 2020. május 1. napjától 2020. május 31. napjáig összesen 973 adag étel, munkanapok átlagában 49 fő részére

került kiszállításra.

2020. június 1. és 2020. június 30. között az iskolában gyermekfelügyeletet igénybe vevők részére gyermekétkeztetés összesen 275 adag, munkanapok átlagában 13 fő részére került biztosításra.

d) Napközbeni gyermekfelügyelet az óvodai intézményegységben

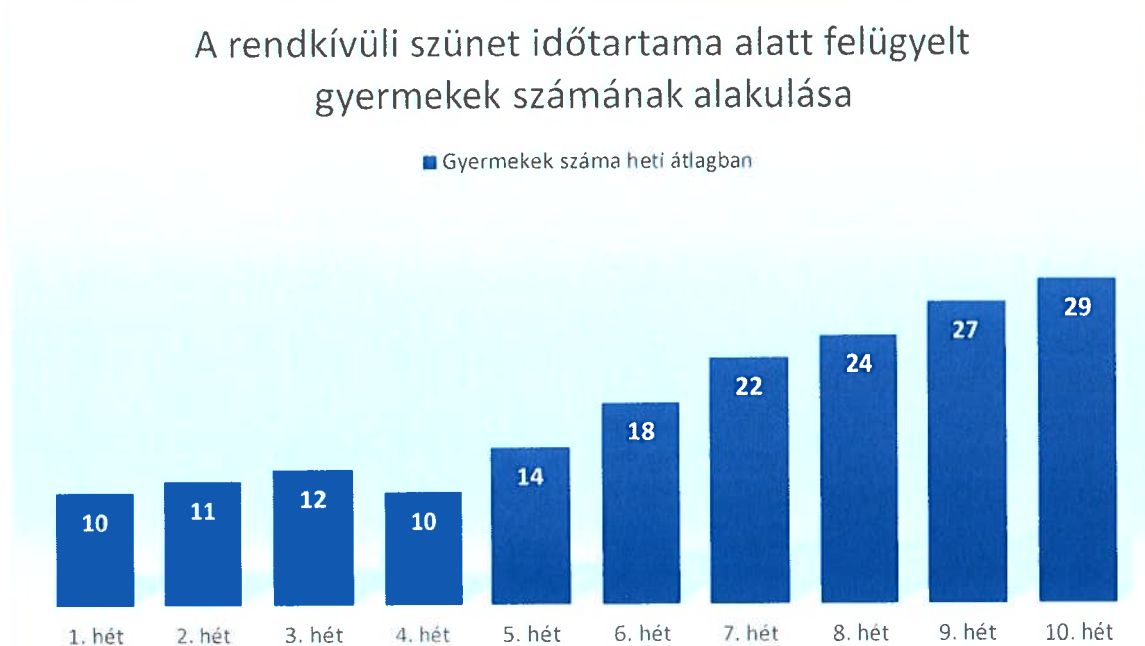
A Virágoskert Óvoda és Bölcsőde óvodai intézményegysége

- 2020. március 18-20-ig napi átlagban 10 fő,
- 2020. március 23-27-ig napi átlagban 11 fő,
- 2020. március 30-tól 2020. április 3-ig napi átlagban 12 fő,
- 2020. április 6-9-ig napi átlagban 10 fő,
- 2020. április 14-17-ig napi átlagban 14 fő,
- 2020. április 20-24-ig napi átlagban 18 fő,
- 2020. április 27-30-ig napi átlagban 22 fő,
- 2020. május 4-8-ig napi átlagban 24 fő,

- 2020. május 11-15-ig napi átlagban 27 fő,
- 2020. május 18-22-ig napi átlagban 29 fő

óvodáskorú gyermek részére biztosított gyermekfelügyeletet.

A rendkívüli szünetben a gyermekfelügyelet iránti igény folyamatosan nőtt, melyet az alábbi ábra is jól szemléltet.

Az előírások szerinti gyermekfelügyelet (pl. maximális létszám) megoldása az állandóan változó gyermeklétszám mellett komoly koordinációt és szervezést igényelt a Virágoskert Óvoda és Bölcsőde vezetése részéről, valamint maximális rugalmasságot a gyermekfelügyeletben résztvevő kollégák részéről.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3.1. Gyermekvédelmi, gyermekjóléti szolgáltatások

Rákóczi falva településen a gyermekjóléti szolgáltatást a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ látja el.

A Gyermekjóléti Szolgálat célja, feladata:

A Gyvt. 39. § (1) bekezdése határozza meg a gyermekjóléti szolgáltatás fogalmát, miszerint a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek

veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata:

A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, és az azokhoz való hozzájutás segítése;
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése;
- válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása, segítése;
- szabadidős tevékenység szervezése;
- hivatalos ügyek intézésének segítése

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben;
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, és azok megoldása érdekében javaslat készítése;
- meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása;
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását;
- családi konfliktus megoldásának elősegítése, kezdeményezi
- az egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel segíti;
- szociális alapszolgáltatások igénybevételét;
- egészségügyi ellátások igénybevételét;
- pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét

3.1.1. CSALÁD – ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS

/Bozsó Dávid családsegítő beszámolója alapján/

A szolgáltatás személyi feltételei:

2020. évben 1 fő – Bozsó Dávid – családsegítő teljes munkaidőben, kizárólag Rákóczi falván dolgozik. Összességében a településen 1 fő látja el a feladatokat.

A Gyermekjóléti Szolgálat ügyfélfogadási rendje:

Hétfő:	8.00 – 12.00 óráig
Kedd:	12.00 – 16.00 óráig
Szerda:	8.00 – 12.00 óráig
Csütörtök:	12.00 – 16.00 óráig
Péntek:	8.00 – 12.00 óráig

Ügyfélfogadási időn kívül történnek a családlátogatások, az adminisztrációs feladatok elvégzése, statisztikai adatok szolgáltatása, szakmaközi megbeszélések, esetmegbeszélések, esetkonferenciák megtartása, valamint a szabadidős és preventív programokkal kapcsolatos teendők elvégzése. Többségében ügyfélfogadási időn kívül megyünk a gyámhivatalba, bíróságra, rendőrségre a kliensek ügyében. Lehetőség szerint eleget teszünk a különféle szakmai meghívásoknak, előadásokra, fórumokra megyünk.

Szükség esetén – krízishelyzetben – ügyfélfogadási időben is sor kerül családlátogatásra, de telefonon ilyenkor is elérhetők a családsegítők.

2016. január óta plusz feladat az esetmenedzserekkel történő közös családlátogatás (első alkalommal, és szükség esetén), valamint a havi min. 1 alkalommal történő esetkonzultáció. Az esetkezelési konferenciák szervezése is közösen történik, a lebonyolítása minden esetben a szolgálatunknál zajlott.

Gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata:

Az alapellátás célját és feladatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többszörösen módosított 1997. évi XXXI. törvény, valamint a végrehajtására kiadott, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, valamint az 55/2015.(XI. 30.) EMMI rendelet határozza meg.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosítja a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátást. Ez a gyermek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával védi a gyermek testi és lelki egészségét, elősegíti családban történő nevelkedését. Megelőzi, illetve megszünteti a gyermek veszélyeztetettségét. Célunk, hogy az intézmény működési területén élőknek segítséget nyújtsunk a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatások kivédésében, illetve abban, hogy képessé váljanak különböző problémáik önálló megoldására.

Lényeges és komplex feladatnak tekintjük továbbá a családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását, közvetítését és a megoldás elősegítését, a preventív lehetőségek kidolgozását és működését, a családok összetartó erejének megőrzését, támogatását, illetve az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítését.

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének

elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Kiemelt feladatunk, hogy elősegítsük a gyermek testi és lelki egészségének fejlődését, a családban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A megfogalmazott célhoz kapcsolódóan szolgálatunk a preventív és korrektív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt, a szolgáltatást igénybe vevők önálló életvitelének és készségeinek erősítéséhez, segítő közösségek bevonásával. A munkánk során kulcsfontosságú a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával klienseink érdekének, a gyermekek védelmének szem előtt tartása.

Alapelveink: az emberi méltóság tiszteletben tartása, önkéntesség, az együttműködésen alapuló személyes szolgáltatás, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés, az egyén szükségleteire szabott segítségnyújtás; valamint az egyént körülvevő természetes és mesterséges erőforrások közötti hatékony, egymást segítő, építő jellegű együttműködés.

Munkánknak irányt ad a szociális munka etikai kódexe: nemre, korra, társadalmi és etnikai hovatartozásra, vallási és világnézeti meggyőződésre, nemi irányultságra, fogyatékosra és egészségi állapotra való tekintet nélkül, valamint bármely egyéb hátrányos megkülönböztetés kizárásával végezzük. Szakmai tevékenységünk során, a titoktartást és az információk felelős kezelését biztosítjuk.

A család-és gyermekjóléti szolgálat által biztosított szolgáltatások a lakosság számára térítésmentesek.

A szolgálat szakmai tevékenysége:

A szolgálatnál megjelent személyek száma nem és korcsoport szerint (fő) (Nem halmozott adat).

Sor - szám	Igénybevétel módja	Nem életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 év és id.	Összesen: (a-i)	Családok száma
			a	b	c	d	e	f	g	h			
01	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2	3	10	2	1	2	2	2	-	24	-
02		Nő	1	2	6	3	3	5	16	2	4	42	-
03		Összesen (01+02) sor		3	5	16	5	4	7	18	4	4	66

04		Ebből (03-ból) központ által továbbított/érkező	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0		
05	Tanácsadottként megjelentek száma összesen		1	2	-	1	3	4	17	2	3	33	30		
06	Ebből egyszeri alkalommal		1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-		
07	Összesen		Összesen (03+05) sor		4	7	16	6	7	11	35	6	7	99	60
08	Ebből (08-ból) központ által továbbított/érkező (04+07) sor		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0		

A fenti táblázatban, minden igénybe vevő egyszer szerepel, vagy a 2020. december 31-i állapot szerint, vagy aszerint, hogy a tárgyévben megszűnt gondozásakor tanácsadottként, egyszeri alkalommal vagy együttműködési megállapodás alapján gondoztuk.

Igénybevétel módja:

- 1.) Együttműködési megállapodást: 66 fővel, (30 családdal) kötöttünk.
- 2.) Tanácsadottként megjelentek száma: 66 fő
- 3.) Egyszeri alkalommal megjelentek száma: 1 fő

Együttműködési megállapodást azokkal a szolgáltatást igénybe vevőkkel kötöttünk, akiknél a szakmai tevékenység az első találkozást követően az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. Ha egy család egyetlen tagjával kötöttünk együttműködési megállapodást, de többen érintettek voltak a szolgáltatások igénybevételében, abban az esetben, a statisztikai adatokban, minden ellátott családtagot megjelenítettünk.

Az Együttműködési megállapodást a szolgáltatást igénybe vevő a szolgálat egészével, mint intézménnyel köti a szociális segítőmunkára vonatkozóan. A szociális segítőmunkánk során az érintett egyénekkal, családokkal, éves átlagban legalább havi három személyes találkozás megszervezésére és dokumentálására került sor.

Tanácsadottak azok az igénybe vevők, akik esetében többszöri segítségnyújtás történt, de együttműködési megállapodást nem kötöttünk velük.

Egyszeri alkalommal megjelentek azok az igénybe vevők, akik esetében a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel lezárható volt. Itt vettük számításba azokat is, akik számára adományt nyújtottunk.

Veszélyeztetett kiskorúak száma: 29 fő.

NEM	ÉLETKOR				ÖSSZESEN
	0-2	3-5	6-13	14-17	
Fiú	2	3	10	2	17
Lány	1	2	6	3	12
Összesen	3	5	16	5	29

A veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Többnyire a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerültünk a családokkal kapcsolatba. A szociális probléma enyhítésére, illetve megszüntetésére irányuló cselekvési/gonddozási tervet a segítő folyamatba bevont családtagokkal, illetve bevont szakemberekkel készítettük el. A cselekvési/gonddozási tervet szükség szerint, de legalább fél évente az érintettekkel közösen felülvizsgáltuk, áttekintettük, értékeltük minden esetben, írásban megkerestük, és kikértük a kompetens észlelő-és jelzőrendszeri tag/tagok, a gonddozási folyamatba bevont szakemberek véleményét, jellemzését, és ennek függvényében határoztuk meg a családdal az elkövetkezendő időszak célját, feladatait.

Jellemzőek az ellátási formák közötti átmenetek, a veszélyeztetettség megszűnését követően, a szülők számára megajánljuk, az önkéntes együttműködés további lehetőségét, többnyire családsegítés keretein belül működnek velünk együtt a szociális segítő munka folyamatában.

Védelembe vétel: A védelembe vételi eljárás során fontosnak tartottuk a család-és gyermekjóléti központ szakembereivel az összehangolt team-munkát. Amennyiben úgy ítéltük meg, hogy a veszélyeztetettség alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, esetkonferenciát kezdeményeztünk a Család - és Gyermekjóléti Központ eszményezsereinek megkeresésével. A meghívó kiküldésre kerültek, az esetkonferenciák a család, az érintett jelzőrendszeri tagok, eszményezsere, járási jelzőrendszeri tanácsadó, gyámügyi ügyintéző, valamint az esetfelelős családsegítő részvételével történtek, a jelenléti ívek aláírásra kerültek. Az esetkonferenciákról minden esetben Összegző feljegyzés készült.

Az esetkonferencia eredményeként, kétféle döntés jött létre:

- 1.) A gyermeket veszélyeztető közvetlen és súlyos veszély esetén, közvetlen javaslattétel a hatósági intézkedésre.
- 2.) Javaslattétel az alapellátás igénybevételére, fenntartására, vagy a család-és gyermekjóléti központ javaslattétele hatósági gondoskodás igénybevételére.

2016. január 1-jétől, a megváltozott struktúra értelmében, hatósági intézkedést (kivétel: ideiglenes hatályú elhelyezés) a család- és gyermekjóléti központ eszményezsere kezdeményezhet az illetékes gyámhivatalnál.

A Gyvt. 40. § (2) b) pontja és az NMr 28. § értelmében a család-és gyermekjóléti központ javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek

- védelembe vételére,
- családba fogadására,
- az ideiglenes hatályú elhelyezésére,

- a nevelésbe vételére,
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- családba fogadó gyám kirendelésére,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- gondozási helyének megváltoztatására,
- gyermekeke után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

Ameddig a gyámhivatal hatósági döntése nem válik véglegessé, a gyermek/ család ügyével az esetfelelős családsegítő foglalkozik, és nyújt segítséget a szociális segítőmunkában. A hatósági döntés véglegessé válását követően a család esetfelelőse az esetmenedzser lesz, szolgálatunk a továbbiakban az egyéni gondozási - nevelési terv alapján szociális segítőmunkát biztosít.

Törekedtünk arra, hogy munkánk során partneri együttműködésben, elsősorban a gyermek/gyermekek érdekeit, jogait előtérbe helyezve segítsük a családot annak érdekében, hogy a veszélyeztetettség megszűnjön.

Veszélyeztetett kiskorúak száma, a veszélyeztetettség fő oka szerint:

a.) Környezeti főcsoport összesen: (a gyermek környezete) 23 fő

- szülők, család életvitele: 5 fő
- családi konfliktus: 12 fő
- gyermek családon belüli bántalmazása (fizikai): 5 fő
- kilakoltatás veszélye: 1 fő

b.) Egészségi főcsoport összesen: (az érintett gyermekre vonatkozóan) 4 fő

- magatartás- vagy tanulási zavar: 4 fő

c.) Anyagi főcsoport összesen: (az érintett gyermekre vonatkozóan) 2 fő

Családsegítés keretében végzett szociális segítő tevékenység statisztikai adatai, az igénybe vétel módja, nem és életkor szerint:

Együttműködési megállapodás alapján:

NEM	ÉLETKOR					ÖSSZESEN
	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	
Férfi	1	2	2	2	-	7
Nő	3	5	16	2	4	30
Összesen	4	7	18	4	4	37

A következő három táblázatban azok az **igénybe vevők** szerepelnek, akik valamilyen szolgáltatást, együttműködési megállapodás szerint vettek igénybe. (Nem halmozott adatok.)

**A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma
gazdasági aktivitás szerint:**

Gazdasági aktivitás	Fő
Foglalkoztatott	17
Munkanélküli	7
<i>Inaktív</i>	16
EBBŐL nyugdíjas	5
EBBŐL 15 éves, vagy idősebb tanuló	4
Eltartott 0-14 éves	26
Összesen	66

**A szolgáltatást igénybe vevők száma
legmagasabb iskolai végzettség szerint:**

Sor szám	Iskolai végzettség	Fő
1	Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	30
2	Általános iskola nyolc osztálya	17
3	Befejezett szakmunkásképző, szakiskola	10
4	Befejezett szakközépiskola	-
5	Befejezett gimnázium	6
6	Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	2
7	Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	1
8	Összesen	66

**A szolgáltatást igénybe vevő családok száma
a család összetétele szerint:**

Sor- szám	Családi összetétel	Fő
1	Egyedül élő	8
2	Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	-

3	Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők, 1-2 gyermek(ek)kel (eltartott fiatal felnőttel)	10
4	Házastársi kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	3
5	Egy szülő 1-2 gyermek(ek)kel	8
6	Egy szülő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	-
7	Egyéb	1
8	Összesen	30

A szolgáltatást igénybe vevők **gazdasági aktivitását** tekintve nagyrészt inaktív keresők és tartós munkanélküliek.

Családi állapot szerint nagyobb arányban egyedül élnek. Megfigyelhető, hogy visszatér a többgenerációs családmodell is, elsősorban anyagi okok miatt.

Iskolai végzettségüket tekintve legmagasabb arányban az alacsony iskolai végzettségűek veszik igénybe a szolgáltatást.

Egyedül élő idős emberek

A településen is jellemző, hogy az idősek egyedül élnek, magukra hagyottan, családi kapcsolatok nélkül. A természetes támogató kapcsolatok hiánya miatt ellátásukban jelentős teher hárul a szociális ellátó rendszerre. A szociális segítőmunka folyamata során kiemelt figyelmet fordítunk a településen élő időskorúak segítésére. Az egyedül élő, természetes támaszok hiányát nélkülöző időskorúaknak nagy szüksége van szolgálatunk támogatására. Több ellátottat segítettünk párhuzamosan a Házi Segítségnyújtó Szolgálattal.

A szociálisan hátrányos helyzetű családoknál a segélyek mellett a legnagyobb bevételi forrást a gyermekek után járó támogatások jelentik.

A családok gyakran küzdenek megélhetési problémákkal, hisz anyagi helyzetük romló tendenciát mutat, így nagy számban fordul elő a közüzemi díjak fizetésének elmulasztása, nagy összegű hátralék felhalmozása nevelési-oktatási intézmények felé. A helyzetet súlyosbítja, ha szenvedélybeteg családtag is van. Olyankor az anyagi problémák halmozottan jelentkeznek, és ebből kialakul a gyermek elhanyagolása.

A család-és gyermekjóléti szolgáltatás keretében kezelt problémák:

A problémák halmozott száma, elsődleges problémával együtt:

Sorszám	A probléma típusa	Problémák halmozott száma	
		0-17 éves	18- éves
1	Szülők vagy család életvitele	13	19
2	Szenvedélybetegség	-	2
3	Családi-kapcsolati konfliktus	8	12
4	Családon belüli bántalmazás	3	-

5	Elhanyagolás	-	-
6	Ebből (5-ből) oktatási, nevelési elhanyagolás	-	-
7	Gyermeknevelési	12	19
8	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	-	-
9	Magatartászavar, teljesítményzavar	5	-
10	Fogyatékoság	-	2
11	Lelki-mentális	14	16
12	Egyéb egészségi probléma	3	6
13	Foglalkoztatással kapcsolatos	-	7
14	Anyagi (megélhetéssel, lakhatással kapcsolatos)	9	13
15	Ügyintézésrel kapcsolatos	17	23
16	Információkéréssel kapcsolatos	16	25
17	Egyéb	1	-
18	Összesen (1, 3-5, illetve 7-17 sorok összege)	101	144

Több hozott problémás egyének, családok is találhatóak ellátottjaink között. Ezekre, a családokra jellemző a depriváltság. Így jelentős mértékű szocializációs hiányokkal, szociális, anyagi, kulturális hátrányokkal bírnak. Ezek a családok életvezetési, gyermeknevelési nehézségekkel, megélhetési és lakhatási problémákkal küzdenek. Tulajdonképpen folyamatos segítségnyújtást igényelnek, a problémáik kezeléséhez szükséges képessé tétel hosszabb folyamatot igényel.

A tartósan fennálló munkanélküliség anyagi problémákat idéz elő, amelyek megélhetés, lakhatási problémákhoz, családi konfliktusokhoz, szenvedélybetegségek kialakulásához, elhanyagoló szülői magatartáshoz, a gyermekek lelki, fizikai bántalmazásához vezetnek. Gyakoriak a pénzkezelési, pénzbeosztási problémák, a halasztó-beosztó életmód képességének hiánya, valamint az a negatív életszemlélet, miszerint a gyermekek után járó szociális ellátások elegendők a megélhetésre. A családon belüli problémákra, a szülők helytelen életvezetésére, a gyermekek tűnethordozóként magatartászavarral, deviáns cselekedetekkel reagálnak. Ezek a folyamatok maguk után vonják a gyermeknevelési problémák kialakulását. Az időskorú igénybe vevőknél fő problémátípusként jelenik meg az egyedüllétből, elszigetelődésből, kiszolgáltatottságból eredő lelki-mentális probléma.

Az esetkezelések jellegének bemutatása:

A szolgáltatást igénybe vevők számára tájékoztatást nyújtottunk a különböző szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, a hozzájutás módjairól. Alapvető feladatunk volt az ügyfelek eligazodásának segítése, egyszerű, közérthető tájékoztatással, információk nyújtásával (a tavalyi évben 402 alkalommal).

Ügyintézesek (271 alkalom) folyamán a klienseken kívül különböző szervezetekkel, hatóságokkal is kapcsolatba kerültünk. Gyakran írunk levelet a közüzemi szolgáltatók felé, illetve kérelmeket részletfizetésre. A Kormányhivatal, illetve a helyi önkormányzat által kiadott nyomtatványok kitöltésében gyakran igénylik a segítségünket az ügyfelek.

A segítő beszélgetések (316 alkalom) lehetőséget nyújtottak a kliens számára érzéseinek, nehézségeinek jobb megértéséhez, megfogalmazásához. Az egyének, családok a megélhetési, valamint a foglalkoztatási nehézségek miatt egyre reménytelenebbnek látják a kiutat helyzetükből, mentálisan leterheltek.

A szolgáltatást igénybe vevők többsége, életkortól függetlenül, igényelte a velünk való őszinte, megerősítő, probléma feltáró, probléma megoldására irányuló segítő beszélgetéseket.

A felmerülő problémák enyhítése, megszüntetése érdekében a tanácsadás (297 alkalom) módszerével is igyekeztünk segítséget nyújtani.

- Életviteli tanácsadás, melynek célja az önálló, hatékony életvitel elérése (pl: pénzbeosztás, gazdálkodás, stb.).
- Gyermeknevelési tanácsadás: a gyermekek nevelésével, gondozásával kapcsolatos problémák elhárítása.
- Mentálhigiénés tanácsadás: amelynek célja az egyén mentális egészségének helyreállítása, megőrzése.
- Családtervezési tanácsadás során felhívjuk a kliens figyelmét arra, hogy életkörülményeinek figyelembevételével tervezze a gyermek(ek) születését, tájékoztatás történik a fogamzásgátlásról is.
- Családi kapcsolatot javító tanácsadás során segítséget nyújtunk a családi konfliktusok kezeléséhez.

Az esetkezelések között a pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz való közvetítések is hangsúlyosak. E szolgáltatás keretein egyre nagyobb igény van a segítségnyújtásra. Több család került nehéz anyagi körülmények közé, mely indokoltá tette, hogy javaslattal élünk az Önkormányzat felé, **lakhatási támogatás, települési támogatás, tüzifa igénylés megállapítása** céljából. A támogatások igényléséhez rendelkezünk megfelelő nyomtatványokkal, és azok kitöltésében tevőlegesen is segítséget nyújtottunk.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a fenti ellátások változásait is, az információnyújtás naprakészsége miatt.

Törekedtünk arra, hogy a szolgáltatást igénybe vevőkkel családlátogatások (286 alkalom) alkalmával minél többet találkozzunk otthoni környezetükben, hisz így az általuk elmondottak, kiegészültek a családlátogatások során szerzett információkkal, tapasztalatokkal.

Adatszolgáltatás TEVADMIN rendszerben:

Az adatszolgáltatás az igény bevevő a Szociális Törvény, illetve a Gyermekjóléti Törvény szerinti adatainak a 226/2006. (XI. 20.) Kormányrendelet szerinti rögzítéséből és a napi jelentésből áll. 2012. július 01.-től szolgálatunk számára

kötelező, a Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybe vevőkről (KENYSZI) napi szintű használata, amely a kliensek TAJ alapú nyilvántartása. A rendszer web alapú, országos szintű. A szolgáltatást igénybe vevők személyes adatait tartalmazza.

2016. évtől, a jogszabályi előírásoknak megfelelően, az első interjúval lezárt esetek vonatkozásában is napi szintű jelentési kötelezettségünk van.

A veszélyeztetettséget, és krízishelyzetet észlelő és jelzőrendszer:

Az észlelő-és jelzőrendszer tagjainak csoportosítása:

- Jelzésre kötelezett jelzőrendszeri tagok;
- Egyesületek, alapítványok, vallási közösségek és magánszemélyek, mint önkéntes (nem kötelezett) jelzőrendszeri tagok.

Az önkéntes tagok jelezhetnek, de nem kötelesek jelzéssel élni veszélyeztetettség, krízishelyzet észlelése esetén.

Az 1997. évi XXXI. törvény 17. § (1) bekezdése felsorolja a Jelzőrendszer tagjait, a (2) bekezdés tartama szerint, valamennyien kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén, a család-és gyermekjóléti szolgálat felé. Amennyiben a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal azt észleli, hogy a jogszabályban meghatározott jelzőrendszeri tag nem tett eleget jelzési, együttműködési kötelezettségének, a szankciók különböző fokozatait alkalmazza.

Az 1997. évi XXXI. törvény 39. § (3) bekezdése a) – c) pontjaiban hivatkozza a gyermekjóléti szolgáltatás feladatai között, egyrészt a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetését, másrészt a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárását és ezek megoldására javaslat készítését, és ebből következően a Gyvt. 17. § (1) bekezdés szerinti szereplők közötti együttműködés megszervezését, tevékenységük összehangolását. A (3) bekezdés értelmében, a jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése:

Szolgálatunk, összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-
oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal- szervezési, szolgáltatási és
gondozási feladatokat végez:

- tájékoztattuk a szervezeteket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről;
- fogadtuk a beérkezett jelzéseket és a probléma jellegéhez a veszélyeztetettség mértékéhez a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tettük, a jelzést tevőt írásban tájékoztattuk a megtett intézkedésekről, ha az nem sértette a Gyermekvédelmi törvény 17.§(2a) bekezdés szerinti zárt adatkezelési kötelezettséget;
- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készítettünk a család – és gyermekjóléti központnak;
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szerveztünk, az elhangzottakról feljegyzést készítettünk;

- egy gyermek, egyén vagy család ügyében, az érintetteket bevonva (gyerek, szülő, velük kapcsolatban álló intézmények, szakemberek) – esetkonferenciát szerveztünk, ha a gyermek veszélyeztetettségét már nem lehetett saját hatáskörünkben, az önkéntes ellátás igénybevételével megszüntetni.
- Elkészítettük az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet. Ebben rögzítettük a célkitűzéseket, megvalósítandó feladatokat.
- szakmaközi - jelzőrendszeri megbeszélések száma: 6 alkalom.
- haladéktalanul értesítettük a család – és gyermekjóléti központ hatáskörébe tartozó esetekről a család – és gyermekjóléti központot, esetmenedzsereket;
- Az esetvezetések során egyéni esetkonzultációkat tartottunk, amikor az esetben bevonódó szakemberekkel, vagy segítő személyekkel külön-külön beszéltük meg az esetleges problémákat, az elért eredményeket, a távolabbi teendőket.
- Preventív program a helyi körzeti megbízottal évek óta folyamatos. Idős korúakat, és fagyásveszélynek kitett családokat látogatunk közösen.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Megnevezés	Küldött jelzések száma	
	0-17 év	18 év felett
Egészségügyi szolgáltató	3	-
ebből védőnői jelzés	1	-
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	2	-
Közoktatási intézmény	8	-
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	2	-
Rendőrség	1	-
Pártfogó felügyelet	-	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó	-	-
Állampolgár	1	-
Ügyészség, bíróság	-	-
Önkormányzat, jegyző	-	-
Gyámhivatal	1	-
Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	1	
Összesen	19	-

Rákóczi falván a jelzőrendszer tagjait a Virágoskert Óvoda és Bölcsőde, a Rákóczi falvai II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, az Anya Csecsemő Védelmi Szolgálat Rákóczi falva, a házi orvosok, a körzeti megbízott rendőrök, a polgárőrség és a helyi közösségi ház alkotta.

Az észlelő-és jelzőrendszer működésének hatékonysága nem kizárólagosan a család- és gyermekjóléti szolgálat felelőssége, nagyon fontos, hogy az együttműködésben minden tag maximálisan, jogszabályi előírásokat betartva, legjobb tudása szerint részt vegyen. Az észlelő- és jelzőrendszer működésének minősége mindenkor meghatározza a településen élő családok, gyermekek helyzetét.

Szabadidős programok:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 38. § (1) és 39. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekjóléti szolgálatok feladata a veszélyeztetettség megelőzése. A 39. § (2) bekezdés d) pontja konkrétan megnevezi a szabadidős programok szervezését, mint a veszélyeztetettség megelőzésének eszközét.

Továbbra is fontos feladatunknak tartjuk, hogy a szolgálat látókörében lévő gyermekeknek szabadidős tevékenységeket szervezzünk. Évek óta törekszünk arra, hogy a hosszú nyári szünidő hasznos eltöltésében, valamint a gyermekek felügyeletében közreműködjünk. Nem volt ez másképp 2020. évben sem, függetlenül a járványhelyzettől szintén nyári tábor szerveztünk, és bonyolítottunk le.

2020. évben az alábbi programokat valósítottuk meg:

Zánkai tábor

A kialakult járványhelyzet miatt rendhagyó módon egy turnussal megvalósuló program volt, összesen 28, 10-12 éves korú gyermekkel Zánkai táborban, 5 felnőtt kíséretében, 1 hetes időtartamban 2020. július hónap első hetében.

A gyermekeknek a strandolás mellett alkalom nyílt hajókázásra, valamint széles körben választhattak a szabadidős programok közül. Minden este közös feladatokat kaptak, melyeket jó hangulatban prezentáltak, a tábor utolsó estéjén pedig - egyfajta záró akkordként - közös nagy zenei produkciót adtak elő.

Bűnmegelőzési program szervezése

A 2020. év sok tekintetben rendhagyó volt, sajnos csak ez a program tudott megvalósulni, számtalan járványügyi intézkedés okán.

Tapasztalatok:

A 2020. évről elmondható, hogy tovább nőttek a látószögünkbe került családok száma.

60 családdal kerültünk kapcsolatba, ebből 30 családdal volt együttműködési megállapodásunk. Ezen családokon belül több családtaggal is dolgoztunk, különösen ott, ahol kiskorú gyermekek nevelkedtek. Az esetmunka mellett számos más feladatunk is volt, melynek maradéktalanul eleget tettünk. A járvány „berobbanásával” és a folyamatos megelőző intézkedések okán az emberek élettere hirtelen szűkült, csökkent. Ennek megfelelően megnöttek a telefonos segítő beszélgetések és az információnyújtások száma.

Sajnos ezúttal még kevesebb időt tudtunk fordítani a jelzőrendszeri tagokkal személyes megbeszélésekre, tapasztalatcserére - ezek inkább telefonon ill. videóhívásokon keresztül valósultak meg.

Szinte kizárólag esetmegbeszélést, esetkonzultációt tartottunk, csökkentve a jelenlévők létszámát. Ugyanakkor még ezek után is elmondható volt, hogy Rákóczi falva településen a jelzőrendszeri tagokkal továbbra is - kivétel nélkül - nagyon jó kapcsolatot ápolt szolgálatunk. Minden esetben kölcsönösen számíthattunk segítségre, együttműködésre, és gyakorlatilag az információáramlás naprakész volt tagjainknak köszönhetően.

Az esetmenedzser kollégákkal jó a kapcsolatunk, és továbbra is hatékony volt a közös munka. Folyamatosan konzultáltunk az esetekről, mindent megbeszélünk az érintettekkel kapcsolatban. Krízis esetén haladéktalanul segítséget nyújtottak, akár személyesen is.

Az elmúlt évben 19 alkalommal éltek jelzéssel a szolgálatunk felé a jelzőrendszeri tagok, más szociális szolgáltatók, illetve állampolgárok. Legmagasabb számban a közoktatási intézmények jeleztek: a helyi általános iskola 5, míg a megyei középiskolák 4 esetben éltek jelzéssel (középiskolák március hó első feléig). Ezen jelzések többsége a tankötelezettség elmulasztása miatt történt. Továbbiakban a kórház: 2, az óvoda: 2, a védőnői szolgálat: 1, a rendőrség: 1, illetve a lakosság: 1 alkalommal élt jelzéssel. Valamint kaptunk bejelentést a Gyermekvédő Hívószámra egy alkalommal.

Esetkonferenciára 5 alkalommal, esetmegbeszélésre 15 alkalommal, esetkonzultációra 21 alkalommal, szakmaközi-jelzőrendszeri megbeszélésre pedig 6 alkalommal került sor.

2020. év főbb tevékenysége:

- A tavalyi évben is vállaltuk, hogy szükség esetén közreműködünk a szünidei gyermekétkezéshez kapcsolódó nyomtatványok kitöltésében: de ennek kitöltésében az előző évben is nagyobb részben a szociális ügyintéző segédkezett, lényegében az ügyfelek részéről ez már egy rutinos, már már megszokott dolog, ettől függetlenül, ha bárki fordul felénk ez ügyben is szívesen segítünk;

- táboroztatás: ezúttal egy turnussal megvalósuló program volt, összesen 28, 10-12 éves korú gyermekkel Zánkai táborban, 5 felnőtt kíséretében, 1 hetes időtartamban

- adományosztás: 35 család részesült adományosztásban. Ezek többsége leginkább élelmiszer adomány volt, amelyek április, május, november és december hónapban kerültek kiosztásra. Az adományok jelentős része a Magyar Vöröskereszt, a Katolikus Karitás, egy szolnoki vállalkozás és egy - a településen élő - magánszemély hozzájárulásaiból valósultak meg!

Ezen kívül javaslatot készítettünk önkormányzat felé: mikulás csomag, hentesáru csomagoztathoz, tűzifa adomány osztásához.

- A körzeti megbízottak segítségével pedig a fagyásveszélynek kitett családokat ill. egyedül élő ügyfeleinket, lakosokat kerestük fel, és szükség esetén segítséget nyújtottunk.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a tavalyi évben is elhivatottan, legjobb tudása szerint végezte feladatait a rászoruló, segítséget kérő személyek, családok, érdekében. Ez, tekintve a tavalyi évet kiemelten fontos volt.

3.1.2.GYERMEKVÉDELEM A II. RÁKÓCZI FERENC ÁLTALÁNOS ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁBAN

/Köves Éva gyermekvédelmi koordinátor beszámolója alapján/

Iskolánkban gyermekeink mentális és fizikai védelme kiemelt jelentőséggel bír. Nem pusztán azért, mert az iskola első számú jelzőrendszer, hanem azért is, mert mai társadalmunkban a pedagóguspályán való maradás legfőbb oka a gyermekek szeretete, az elhivatottság.

Ahogy a világ változik körülöttünk, úgy változnak a felmerülő problémák is a közösségi tereken. Ez alól nem képez kivételt az iskola intézménye sem.

Az intézmény vezetői, az itt dolgozó pedagógusok folyamatosan figyelemmel követik a gyermekek iskolán belüli életét, illetve az otthoni körülményekről is igyekeznek minél több információt szerezni. A családokkal – az adott lehetőségekhez mérten- folyamatosan tartják a kapcsolatot. Az egymás közti megbeszélések, jelzések, problémafeltárások és megoldáskeresések a mindennapi élet részei az intézményen belül, hiszen ez nem az a terület, ahol halogatni lehet egy-egy felmerülő nehézség megoldását.

A problémák megoldására több alternatívát is alkalmaz az iskola, attól függően, melyik a legalkalmasabb, legeredményesebb és a gyermek számára legmegfelelőbb. A titoktartás minden esetben működik iskolánkban. Csak az érintett személyek tudnak a kialakult helyzetről, ezt bizalmasan, zárt körű megbeszélésen vitatjuk meg.

Nagy örömmel tölt el, hogy az Esetjelző lap használata elterjedt a pedagógusok között. Abban az esetben, ha úgy érzik, hogy a probléma nehézsége, minősége a gyermekvédelmi koordinátor jelenlétét is igényli, ezen a nyomtatványon jeleznek. Természetesen e mellett, vagy ezzel párhuzamosan megkeresnek és meg is beszéljük az adott helyzetet.

Ha Esetjelzőlap készül, akkor mindenképp az intézményvezetővel egyeztetek, hogyan történjen a továbbiakban a probléma megoldása. A Protokollban foglaltakat szem előtt tartva két lehetséges útvonalat használunk a probléma kezelésére. Abban az esetben, ha iskolán belül, a család bevonásával kezelhető, akkor az alábbi megbeszélési formációk közül választjuk ki közösen az optimálisabbat:

- gyermek- osztályfőnök
- gyermek- osztályfőnök- gyermekvédelmi koordinátor

- gyermek- iskolavezetés
- szülő- osztályfőnök
- szülő- osztályfőnök- gyermekvédelmi koordinátor
- szülő- iskolavezetés
- szülő- iskolavezetés- osztályfőnök
- szülő- iskolavezetés- osztályfőnök- gyermekvédelmi koordinátor között.

Ilyenkor az Esetjelző lap iskolán belüli dossziéba kerül és folyamatos nyomon követés útján visszatérünk az esetre egy újabb megbeszélés formájában. Abban az esetben, ha a gyermekkel kapcsolatos probléma szükségessé teszi az iskolavezetés megítélése alapján- jelzőlapon a Gyermekjóléti Szolgálat segítő közreműködését kérjük.

A gyermekvédelmi rendszer működéséről az idei tanév elején is (akárcsak a tavalyi tanévben) előadást tartottam. Az ismeretterjesztő anyag összeállításában Bozsó Dávid nagyon sok segítséget nyújtott. A szülők számára mind az üzenőben, mind a KRÉTA felületen, valamint az iskola honlapján feltüntettük a fogadóóra időpontját, valamint az elérhetőségemet. De sok szülővel tartom a kapcsolatot a messenger applikáción keresztül. Úgy gondolom tudják, hogy milyen ügyekben fordulhatnak hozzám, illetve sok esetben én magam keresem őket, ha adományról, támogatás lehetőségéről szerzek tudomást és a család nem biztos, hogy értesül róla. Ilyenkor természetesen az ügyintézésben is segíték. Engem szoktak keresni, ha az iskolapszichológussal szeretnének kapcsolatba lépni, mivel én vagyok a kapcsolattartó. A jelenleg kialakult helyzetben 2020 márciusa óta főként a telefon és internetes kapcsolattartás a jellemzőbb, de természetesen van arra is lehetőség (mellyel több alkalommal éltünk), hogy intézményvezető asszony rendkívüli engedélyével a szülővel kontakt megbeszélést tartottunk.

Írásbeli jelzéssel 4 alkalommal éltünk a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Ebből 2 jelzés igazolatlan hiányzások miatt történt, 2 jelzés pedig már a digitális oktatás időszaka alatt történt (kiskorú dohányzása, valamint nem életkorának megfelelő netes tartalom nézése, továbbítása).

Veszélyeztetett tanulóinknál leginkább a rossz anyagi háttér, szocio-kulturális környezet a dominánsan jelentkező probléma.

A 2020 márciusában bekövetkezett rendkívüli helyzet sok szempontból változtatott az iskola mindennapi életén. Azonban a gyermekvédelem ebben az időszakban is ugyanolyan jelentőséggel bírt, csak más aspektusai is felszínre kerültek. Az iskola minden család számára (ahol nem rendelkeztek saját) eszközt biztosított az online tanulás lehetőségére. A szorgalmi időszak karantén ideje alatt végig ügyeletet biztosítottunk azon gyermekek számára, ahol a család nem tudta megoldani a felügyeletet. Szükséges hozzá tenni, hogy az ügyelet nem megőrzést jelentett, hanem az informatika terem által kínált lehetőségeket kihasználva, az aktív tanulással és természetesen játékkal eltöltött időt. A gyermekekkel való tanulásban jómagam, mint gyógypedagógus is szerepet vállaltam. Nyáron Erzsébet Napközis Táborral és a nyári szünet teljes idejére biztosított ügyelettel segítettük a szülők helyzetét, hiszen

szabadságaik fogytán voltak már a nyári időszakra. Az Erzsébet Napközi Tábor turnus mindegyikén részt vettem.

Emellett állandó kontaktban álltam a pedagógusokkal, különösen az osztályfőnökökkel a gyermekek haladásával, otthoni helyzetével kapcsolatosan.

Intézményünk vezetői és pedagógusai számára nagyon fontos, hogy a gyerekek számára minél több programot, szakkört tudjanak kínálni, hiszen az értékközvetítés az egyik alappillére a pedagógusi munkának. A mai társadalomban nagyon sok család él létminimum alatt, esetleg mélyszegénységben. Úgy gondoljuk, hogy nagyon fontos az e családban élő gyermekek, a családok finom segítése abban, hogy a világból minél többet megtapasztalhassanak, minél több élményhez jussanak.

Szabadidős programjaink között (jelenleg korlátozott lehetőségekkel) szerepel a dráma, kosárlabda, rajz szakkör.

A tanulás támogatása is kiemelt jelentőségű feladat, így kompetencia fejlesztő órák, plusz felzárkóztató órák is szerepelnek repertoárunkban. A megújult könyvtár (mely kollégánánk szervezőmunkáját dicséri) szeretettel várja az olvasni vágyó gyermekeket.

A pedagógus kollégák megragadnak minden pályázat adta lehetőséget, ahol a gyermekek kibontakoztathatják kreativitásukat. Ez azért is fontos, mert a művészet minden esetben az önkifejezés egyik formája, másrészt számos gyermek- akinek esetleg a lexikális tudás elsajátításával nehézségei vannak- a művészet területén kifejezetten tehetséges. Regisztrált tehetségpontként iskolánk feladata a tehetségek támogatása, mely ugyanannyira fontos, mint a felzárkóztatás. A Nemzeti Tehetség Program keretében a MaTalent pályázat részeként a 4. évfolyamos diákjaink körében online matematika tehetségazonosító mérést végzünk. Célja a tehetségígéretes, kiemelkedő tehetségfejlődésű átütően tehetséges gyermekek kiszűrése.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szolnoki Tagintézménye 2020 decemberében szintén tehetségvizsgát végzett a 4. évfolyamos diákok körében. A Pintérné Csikós Tímea pszichológus tehetségkoordinátor vezette szűrés után elemző, értékelő összesítés készül az eredményekről, mely a rejtőzködő tehetségek kiszűrését támogatja.

A gyerekek mentális egészségének fejlesztése, megőrzése céljából Boldog-Iskolaként boldogság órákat tartanak a kollégák csoportjaikban. Külső szakemberek meghívásával, együttműködésével érzékenyítő és veszélyfelhívó foglalkozásokat - különösen az internet világával, az erőszakkal kapcsolatosan - tartunk. E foglalkozások szakemberei: Fazekas- Tóth Andrea szociális segítő, valamint Mészáros János alezredes. E mellett a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat pszichológus szakembere is segíti munkánkat. A konfliktuskezelés kiemelt fontosságú az iskolai életben, hiszen a gyerekek napjuk egy meghatározó részét itt töltik egymás társaságában. Mint minden közösségben, közöttük is merülnek fel problémák. A konfliktuskezelés

sikeressége érdekében a 4-8. évfolyamon tanulók, a szülők és a pedagógusok körében kérdőíves felmérés történt. Ennek eredményéről Mészáros János iskolai bűnmegelőzési tanácsadó, mediátor, facilitátor készített elemző, összegző anyagot, melyet a nevelőtestület közösen tekintett át és elemzett. Együttműködésünkkel az a célunk, hogy a gyermekek minél jobban megismerjék az őket körülvevő világ szépségeit és veszélyeit, valamint minél jobban megismerjék önmagukat: személyiségüket, erősségeiket, esetleges fejlesztendő képességeiket. A reális énkép kialakítása életük során nagyon sok kudarctól, csalódástól kímélheti meg őket.

Úgy gondolom, hogy a gyermekvédelem területén is szükség van az állandó megújulásra, fejlődésre. Iskolánkban szaktanácsadási látogatások zajlanak egyéni és csoportos formában. Egyéni szaktanácsadás a tanítói szakterülettel kapcsolatosan jelenléti formában, csoportos szaktanácsadás-konfliktuskezelési képzés- online formában történt a nevelőtestület teljes közössége számára. Minden konferencia, továbbképzés, szakmai beszélgetés hordoz magában új tudást, ismeretet. Ennek szem előtt tartásával év elején sikeresen teljesítettem a „Gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok együttműködésének elősegítése. A kapcsolati erőszak és az emberkereskedelem okozta ártalmak” témakörrel foglalkozó továbbképzést.

Összességében úgy gondolom, hogy a gyermekvédelmi munka iskolánkban hatékonyan működik. Ennek kulcsa az iskolában dolgozó kollégák hozzáállása, odafigyelése, a velük való együttműködés, szoros kapcsolattartás. Mint az életben oly sok területen, a gyermekvédelemben is csak összefogással lehet eredményt elérni. Márpedig fontos, hogy ez a terület eredményes legyen, hiszen célcsoportja a gyermek. És tudjuk, hogy felnőtt életük sikerességét, megküzdő stratégiáikat ebben az életkorban alakítják ki és ebben támogatni, segíteni minden felnőtt feladata.

ISKOLAI ADATOK (2020/2021.tanév I. félév vége)

Gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	15 fő
Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	11 fő
Halmazottan hátrányos helyzetű tanuló	1 fő
Védelembe vett tanulók száma:	4 fő
Veszélyeztetett tanulók száma:	4 fő
Magántanulók (egyéni munkarendben tanulók) száma:	3 fő
Rehabilitációs foglalkozáson részt vevők:	19 fő
Fejlesztő foglalkozáson részt vevők száma:	33 fő

Segítő szakemberek- együttműködő partnerek:

Bozsó Dávid- Gyermekjóléti Szolgálat
Fazekas-Tóth Andrea - szociális segítő
Hegedűs Zsuzsanna - iskolapszichológus
Skultétyné Annok Ágnes - gyógypedagógus
Gálné Hernek Angéla - gyógypedagógus
Pozsonyi Margit - szomatopedagógus
Jász- Nagykun - Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Szolnok Liget Úti EGYMI

3.1.3. GYERMEKVÉDELEM A VIRÁGOSKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDÉBEN /Marton Jánosné bölcsődevezető írásbeli tájékoztatója alapján/

a.) A Bölcsődei Intézményegység 2020. november 19. napjáig a Rákóczifalva Toldi út 33. szám alatt 1 gyermekcsoporttal, működött. 2020. november 20-tól 2 csoporttal működik a Rákóczi út 60 szám alatt. A TOP-1.4-1.5-JNI-2016-000027 azonosító számú, „Rákóczifalva Virágoskert Óvoda és Bölcsőde intézmény fejlesztése” című projekt keretében új két csoportos bölcsőde épült.

Hónap	Gondozott gyermekek száma	Gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek	Hátrányos helyzetű gyermek	Védelembe vett gyermek
Január	12	-	-	-	-
Február	12	-	-	-	-
Március	12	-	-	-	-
Április	12	-	-	-	-
Május	12	-	-	-	-
Június	12	-	-	-	-
Július	12	-	-	-	-
Augusztus	12	-	-	-	-
Szeptember	12	-	-	-	-
Október	12	-	-	-	-
November	21	1	-	1	-
December	23	1	-	1	-

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény értelmében a 2020-as gondozási évben a bölcsődei intézményegységben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben egy gyermek részesült.

1997. évi XXXI. törvény 21/B. § (1) bekezdése szerint a bölcsődében ingyenes lehet bölcsődei gyermekétkeztetés a szülő nyilatkozata alapján. /Nyilatkozat 6. melléklet a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelethez/.

A kedvezményt a szülő az alábbi jogcím alapján vehető igénybe, ha a gyermek

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesül
- tartósan beteg
- családjában tartósan beteg fogyatékos gyermeket nevelnek
- családjában három vagy több gyermeket nevelnek
- nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság
- családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg, a nettó minimálbér 130%-át. (2020-ban ez 139 185Ft).

A törvény rendelkezései 2015. szeptember 1-jén léptek hatályba.

Bölcsődei szabályok:

Tekintettel arra, hogy a Gyermekvédelmi törvény alapján bölcsődei gondozás esetében az intézményvezetőnek a fizetendő gondozási díjat és az étkeztetés díját külön-külön kell megállapítania, a bölcsődében csak az étkezés lehet ingyenes.

Gondozási díjat a szülőknek 2016. március 31-ig kellett fizetniük. 2016.04.01-től Rákóczi-falva Város Képviselő-testülete döntése alapján a gondozási díjat 0,- Ft-ban alapította meg.

Ezzel a törvénnyel nagyban segítettek a kisgyermekes családoknak.

2020. január 01-től december 31-ig /felvett gyermekek száma 26 fő/

Ingyenesen étkező gyermekek száma: 21 fő

Hónap	Ingyenesen étkező gyermekek száma	rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesül	tartósan beteg	családjában tartósan beteg fogyatékos gyermeket nevelnek	családjában három vagy több gyermeket nevelnek	nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság	családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg, a nettó minimálbér 130 %-át (2020-ben ez 139.185 Ft).
Január	10						10
Február	10						10
Március	10						10
Április	10						10
Május	10						10
Június	10						10
Július	10						10
Augusztus	10						10
Szeptember	9			1			8
Október	9			1			8
November	17	1		1			15
December	20	1		1	1		17

2020. évben

Gyermekeit egyedül nevelő szülő		Külföldön dolgozó szülő
anya	5	nem volt
apa	-	nem volt

Korai fejlesztést igénylő gyermekünk nincs.

Eszközök, problémakezelésre, megszüntetésre

A beszoktatást megelőző családlátogatás alkalmával, lehetőségünk nyílik a családdal való közvetlen találkozásra. A hátrányos helyzet már ekkor feltérképezhető lehet. A korai felismerést tehát a családlátogatás -

környezettanulmány és a családi körülmények folyamatos nyomon követése, szükség esetén az ismételt családlátogatás segíti elő.

2020 évben a COVID -19 járvány veszély miatt a családlátogatást a megszokott formában nem tudtuk megvalósítani, de fontos, hogy kellő információkkal rendelkezünk a gyermek fejlődéséről, egyéni szokásairól, és a szülők elvárásairól. Megkérjük, a szülőt, hogy a családi füzetbe írjon bővebb jellemzést. A megfelelő szabályok betartásával személyes beszélgetésre is sor kerülhet a bölcsődében. Abban az esetben tartjuk szükségesnek megtartani a családlátogatást, ha a kisgyermeknevelő problémát észlel és ennek megoldásához szükséges a család otthonában történő beszélgetés.

Fontosnak tartjuk a szülőkkel való bizalmas kapcsolat, a kölcsönös párbeszéd kialakítását. Tapasztalatunk szerint a családokkal kialakított megfelelő kapcsolat esetén, krízis helyzetben is könnyebben nyújtható segítség.

- Amennyiben a család a bölcsődébe kerülésig még nem vette fel a kapcsolatot a városunkban működő Gyermekjóléti és Családsegítő Központtal, vagy az önkormányzat szociális ügyintézőjével, tájékoztattuk a szülőket az elérhetőségükről.
- A gondozási év során felmerülő esetleges, a szülők által felvetett problémák esetén a kisgyermeknevelők kompetencia határainak megtartásával megbeszéljük az eseteket.
- A 2020-es gondozási-nevelési évben nem vált szükségessé más szakemberek (pl. védőnő, gyermekorvos vagy más hivatalos szerv) rendkívüli helyzet miatti megkeresése.
- A gyermekvédelmi munkatervnek megfelelően, - meghívás esetén -, részt vettem a helyi családsegítő és gyermekvédelmi központ által szervezett jelzőrendszeri értekezleten, amely a velük való folyamatos kapcsolattartás egyik eleme volt.

Dokumentáció, nyilvántartás hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekről:

A hátrányos helyzetű a halmozottan hátrányos helyzetű és a védelembe vett gyermekekről nyilvántartás készül, amelyet a gyermekvédelmi naplóban rögzítünk. E dokumentum az eseteleírásokat is tartalmazza. A gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó lejárat határidőt előre jeleztük a szülőknek.

Szülők tájékozottsága a gyermekvédelmi tevékenységről, gyermekjogi képviselő működéséről:

A szülők többnyire tájékozottak a lehetőségeiket illetően, a szülői értekezleten ismertettük a gyermekvédelmi tevékenységet. A kölcsönös bizalmon alapuló szülő-gondozónó kapcsolatban szükség esetén a szülő egyénileg is kérhet tájékoztatást.

- Intézményegységünkben Érdekképviseleti Fórum működik, melynek tagjai, az előírások szerint, két fő szülő gyermek csoportonként, egy kisgyermeknevelő csoportonként és az önkormányzat által megbízott egy fő. A fórum külön szabályzat szerint működik. 2020. évben panaszos ügy kivizsgálására, ill. intézésére nem volt szükség.

A gyermekjogi képviselő tevékenységét, elérhetőségét a szülőkkel ismertettük, és a faliújságon kifüggesztve is megtalálják.

Jelzési kötelezettség működése a Gyermekjóléti szolgálat felé

A bölcsődét a gyermekvédelem egyik első, legfontosabb színterének, „jelzőrendszerének” tekintjük. A 2020. évben jelzési kötelezettséggel nem kellett élni.

Gyermekjóléti szolgálat nem kért jellemzést bölcsődében gondozott, gyermekről.

Családok helyzete a jelenlegi gazdasági-társadalmi helyzetben:

A kisgyermekes családok gyakran rossz anyagi helyzetben élnek, az anyagi problémák sokszor csonka családdal, párkapcsolati problémákkal párosulnak, melynek a gyermekek a szenvedő alanyai.

A munkavállalás is nehézkes, kevés a munkalehetőség a térségben. Az alacsony iskolázottság és foglalkoztatottság is nagy probléma. Óriási terhet jelent a családoknak a hitelek fizetése.

A COVID-19 járványügyi helyzet is sok gondot problémát okoz a szülőknek, munkahelyek leállása –megszűnése, jövedelem csökkenés-kiesése, számlák befizetésének elmaradása betegség –karantén, rengeteg bizonytalanság, tervezhetetlenség jellemzi a mindennapokat.

Gyermekvédelmi munka hatékonysága a bölcsődében:

A nyilvántartásba vett gyermekek gyermekvédelmi területen történő ellátásához megfelelő érzékenységgel rendelkezünk. Ismerjük a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekek támogatásának rendszerét. Ezeket szükség esetén megismertetjük az érintettekkel.

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekvédelmi eseteket megfelelően kezeljük.

Gyermekvédelmi tevékenység megismerése más intézményben:

Bölcsődei intézményegységünk az óvodai intézményegységgel szorosan együttműködik. Gyermekvédelmi munkatervünk egységes szemlélettel, közös célkitűzésekkel készült.

Kapcsolattartási rendszerünk az alábbi területre terjed ki:

A védőnő rendszeresen látogatja a gyermekeket, a gyermekeknél szűréseket végez, szükség esetén esetmegbeszélést tartunk.

A gyermekek egészséges fejlődésének ellenőrzését a bölcsőde orvosa Dr. Korpás László látja el. Feladata a fent leírtakon kívül: státuszvizsgálat, prevenció, egészséges táplálkozás biztosítása érdekében az étlap összetételének ellenőrzése. Szükség esetén esetmegbeszélést tartunk.

Gyermekvédelemhez kapcsolódó képzés

2020-ban gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok továbbképzésén vettem részt melyet a Családbarát Ország Nonprofit Kft szervezet.

A képzés címe: A gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok együttműködésének elősegítése a kapcsolati erőszak és az emberkereskedelem okozta ártalmak azonosítása és kezelése érdekében.

A minősített szociális továbbképzés célja volt a kapcsolati erőszak és bántalmazás, az emberkereskedelem hatékonyabb felismerése, az ismeretbővítés, az információcsere, együttműködés és felelősségvállalás fejlesztése. Gyakorlatorientált, esetközpontú képzés, mely a jelzőrendszer kompetencia szintű együttműködésének elősegítését célozta meg.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a gyermekvédelemhez kapcsolódó képzéseket konferenciák kiírását, meghirdetését. Szívesen veszünk /vennénk/ részt a gyermekjóléti alapellátáshoz tartozó előadáson, konferencián. tanfolyamon, tréningen, tapasztalatcserén.

Fejlesztőpedagógiai, pszichológiai ellátásban részesülő, nevelési tanácsadóba irányított gyermekek száma

Egy gyermeket irányítottunk a Pedagógiai szakszolgálathoz.

b.) Gyermekvédelem a Virágoskert Óvoda Intézményegységben

/Kiss Lászlóné gyermekvédelmi felelős beszámolója alapján/

Intézményünkben a gyermekvédelem minden óvodapedagógus alapvető feladata. Ebben a nevelési évben a gyermeknevelés 7 csoportban működött, az óvodai gyermeklétszám 167 fő volt.

Célunk volt:

1. A Virágoskert óvodába járó gyermekek személyiségének harmonikus fejlesztése,
2. Az önmegvalósítást segítő szocializáció előmozdítása,
3. A gyermekek személyiségközpontú gondozása, nevelése,
4. Szükség szerint a családok segítése,
5. A veszélyeztetettség csökkentése,
6. Együttműködés a különböző intézményekkel /Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, Nevelési tanácsadó, Gyámügyi hivatal/

Intézményünk a gyermekek vonatkozásában az elfogadás, a bizalom, a biztonság, és a következetesség értékeit tartotta szem előtt.

A gyermekvédelem területén ebben a nevelési évben feladatunk volt:

- az esélyegyenlőség biztosítása,
- az egyenlő bánásmód biztosítása,
- a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése,
- differenciált nevelés, fejlesztés biztosítása,
- dokumentáció vezetése,
- esetmegbeszéléseken, továbbképzéseken való részvétel,
- törvényi változások figyelemmel kísérése, ismertetése a nevelőtestülettel,

- a gyermekvédelmi munkaterv által meghatározott feladatok lebonyolítása.

A leggyakrabban előforduló problémák a hátrányos helyzetű és a védelemben vett gyermekek esetében:

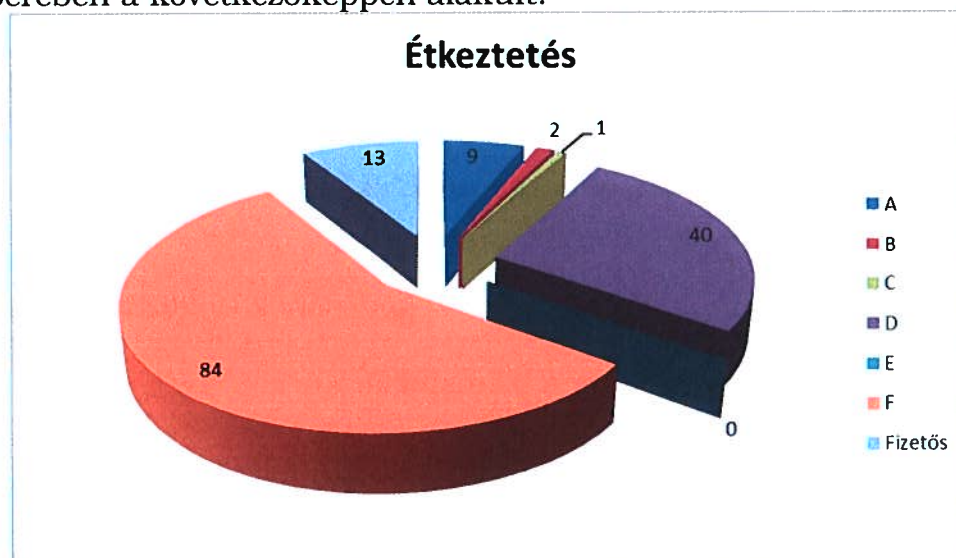
- Többgenerációs együttélés miatt konfliktus a család többi tagjával, emiatt gyakori költözködés
- A gyermekek gondozottságának foka hullámzást mutat, az előírt szabályokon önként lazítanak a szülők.
- Betegség észlelésekor a szülő csak a pedagógus jelzésére viszi a gyermekét az orvoshoz.
- Nagyon sok óvodai hiányzás miatt, de a mulasztott napokat mindig az orvos igazolja.
- Aluliskolázottság a szülő részéről; alapvető dokumentumok kitöltésének segítése (Kérelem kitöltése az internetes felületen az óvodában maradással kapcsolatban).
- A gyermekek tisztasági felszerelése gyakran hiányos.

Eszközeink a problémák kezelésére, megszüntetésére, enyhítésére:

Az óvodapedagógusok számára a problémák felderítését a családlátogatások segítik. Sajnos ebben a nevelési évben a járványhelyzet nem tette lehetővé, hogy az óvodapedagógusok ellátogassanak a csoportjukba járó gyermekek családjaihoz. Így a szociális háttér feltérképezésének hiánya nehezebbé tette, hogy alaposan megismerjék a gyermekeket körülvevő elsődleges környezetet, valamint a gyermekek családban elfoglalt helyét. A járványhelyzet fennállása óta a szülők-óvodapedagógusok napi kommunikációja is csak a legsürgősebb problémák megbeszélésére koncentrált.

Az intézménybe járó valamennyi gyermek igénybe vette az egész napos ellátást, és a térítésmentes étkezéseket. Az ingyenes étkezéshoz való jogosultság sok családnak segítséget nyújtott abban, hogy gyermekeik rendszeresen, számukra megfelelő mennyiségű ételhez jussanak.

A térítésmentes étkezések jogosultságának %-os eloszlása 2020 decemberében a következőképpen alakult:

A: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül → 9 gyermek
B: Tartósan beteg vagy fogyatékos → 2 gyermek
C: Családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek → 1 gyermek
D: Családjában 3 vagy több gyermeket nevelnek → 40 gyermek
E: Nevelésbe vételét rendelte el a Gyámhatóság → 0 gyermek
F: Családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át → 84 gyermek
Fizetési kötelezettség terhelte azokat a családokat, akiknél a jogosultság nem állt fenn. Fizetős: 13 gyermek

A gyermekvédelmi munka óvodánkban minden gyermekre kiterjedten működött a nevelési év során.

Kiemelt figyelmet kaptak:

- a hátrányos helyzetű /5 gyermek/
- a halmozottan hátrányos helyzetű /0 gyermek/
- a védelembe vett / 5 gyermek/

A 2020-as nevelési évben intézményünkben 4 védelembe vett gyermek volt. Probléma esetén egészen a koronavírus-járvány kitörésének kezdetéig éltünk a családlátogatás lehetőségével.

Az előfordult problémák:

1. Folyamatos betegség miatt a rendszertelen óvodába járás.
2. A szülővel való nehézkes kapcsolatfelvétel (halláskárosult szülő miatt alternatív kapcsolattartásra volt szükség SMS vagy személyes kontakt formájában)
3. Lakhatási körülmények (több családtag lakik egy helyen, zsúfoltság)
4. Anyagi nehézségek.
5. Az alapvető elemi képességek hiánya (olvasás, szövegértés, dokumentumok kitöltésénél)
6. Elhanyagoló nevelés.

Az intézményben dolgozó kollégák készséggel segítenek, és aktívan részt vesznek a problémák megoldásában. A felmerülő esetek súlyosságát illetően megtesszük az első lépéseket. A munkatársakkal való konzultálás után a gyermekvédelmi felelős jelzéssel él az intézményvezető felé, majd ellátogatunk az érintett családhoz. A helyzet feltárása után szükség esetén intézkedünk, és kérjük a gyermekjóléti szolgálat közben járását.

A konzultációs lehetőségek az idei év ismert okai miatt kizárólag a fogadó órákra koncentrálódott. Lehetőség szerint szülői igény alapján, a fogadó órák lebonyolítására változatlanul sor került a gyermekek érdekében.

A szociális segítő meglátogatta az összes csoportot és megismerkedett a gyermekekkel. 2020 januárjában segítséget nyújtott a védelembe vett gyermekek szüleinek a kérvény benyújtásában az internetes felületen.

Jelzési kötelezettség működése a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ felé:

Hivatalosan írásbeli jelzés formájában történik a jelzés. Ritka esetben az intézményvezető a gyors problémamegoldás érdekében telefonos jelzéssel él a gyermekjóléti szolgálat felé.

2020-ban a gyermekjóléti szolgálat felé egy alkalommal írásos jelzést kellett tennünk. Óvodai jellemzést írtunk 3 esetben veszélyeztetettség feltárása okán. 2020 augusztusában 2 óvodapedagógus rendőrségi meghallgatáson vett részt gyermekelhelyezési per miatt.

A szakmaközi értekezleteken, valamint az esetkonferencián a problémák pontosítására került sor. A konzultáció során lehetőség nyílt az információcserére, a családsegítő szakember kiegészítő tanácsadást adott a szóban forgó családról.

Gyermekvédelmi munka hatékonysága:

Probléma esetén azonnal működésbe lép a jelzőrendszer és a jelzés eljut a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató központhoz.

Igyekszünk azoknak a családoknak is segíteni, akiknek a gyermeke különleges bánásmódban részesül. A ránk vonatkozó törvényeket figyelemmel kísérjük, törvényi változás esetén megkapják a kellő útmutatást.

Az intézményvezető tájékoztatja a szülőket a törvény által kínált lehetőségekről.

Intézményünkben a hagyományörző tevékenység folyamatszabályozó rendszerként működik évek óta, amelyben a szabadidős gyermekprogramok is helyet kapnak. A 2020 tavaszára rendezett óvodai rendezvények, amelyeket a szülőkkel együtt terveztünk megtartani, a karantén intézkedések miatt elmaradtak.

Szülők nélküli rendezvények a gyermekek számára:

→ Szüreti mulatság, Télapó, Farsang

Ezeket a hagyományokat ebben a nevelési évben csoportszinten rendeztük meg a gyermekek számára.

Az óvoda a bölcsődei intézmény elveivel együttműködik. Gyermekvédelmi munkatervünk a bölcsődével közös célkitűzéssel készült. A bölcsődéből átkerülő gyermekek ügyében a problémásabb esetekre külön figyelmet fordítunk, szükség esetén információkkal segítjük egymás munkáját.

Felzárkóztató foglalkozásokat indítottunk az esélyek növelése érdekében (március közepéig):

Matematikai-logikai fejlesztésre 20 gyermek, drámapedagógiára 8 gyermek, mozgáskottára 40 gyermek, reflex tornára 12 gyermek, írás-mozgás koordinációra 20 gyermek járt, így esélyegyenlőséget biztosítottunk az iskolakezdésre.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a tehetségfejlesztésre, azokra a gyermekekre, akik valamely területen kitűnnek társaik közül. Ezekre a tevékenységekre szempontsor a lapján válogattuk be a gyermekeket. Gyermektáncra 14 gyermek, mazsorettre 10 gyermek, angolra 8 gyermek, drámára 9 gyermek, vizuális tehetségfejlesztésre pedig 8 gyermek járt.

Gyógytestnevelésre egész évben összesen 6 gyermek járt, akiket az óvoda orvosa a szűrővizsgálat alapján javasolt. A felzárkóztató és megsegítő foglalkozásokat heti egy alkalommal gyógypedagógus végezte.

2020 májusában a Difer második mérése azon gyermekeknél valósult meg, akik részt vettek óvodai nevelésben, illetve a szülő vállalta, hogy a mérés idejére gyermekét az óvodába hozza (egyenként a szabályok szigorú betartásával.)

2020 októberében 41 tanköteles gyermeket mértünk fel Difer módszerrel. Kistérségben kihelyezett logopédus látta el az SNI gyermekek (4 gyermek) komplex pedagógiai megsegítését és felzárkóztatását gyermekenként meghatározott heti óraszámában.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási, nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése (4 gyermek) rendszeresen, a szakértői javaslatok figyelembevételével folyamatosan történt egészen március hónap közepéig. Az óvodapedagógusok január hónapban minden gyermekre kiterjedten mérőanyag segítségével mérték fel a gyermekek értelmi képességeit, és adtak tájékoztatást a szülőknek fogadó óra keretében.

Logopédiai ellátásban: 2020. januártól március 13-ig 12 gyermek részesült.

Pszichológiai ellátásban részesülő gyermekek száma: 1 fő.

Pszichiátriai ellátást egy gyermek sem vett igénybe.

Nevelési tanácsadóba irányított gyermekek száma: 3 fő

Az iskolakezdéssel kapcsolatban az Oktatási Hivatalhoz benyújtott kérvények száma: 3 gyermek esetében történt.

A szóbeli és az írásbeli információcsere, valamint a folyamatos kapcsolattartás is megfelelően működik a településen.

Úgy tapasztalom, hogy az intézkedések során mindig a gyermek az első, a gyermekjóléti szolgálat által kért óvodai jellemzések készítése alapos, körültekintő, segítséget nyújt a szakembereknek, az érintett gyermek óvodai viselkedéséről, helyzetéről.

Gyermekvédelemhez kapcsolódó képzés

2020-ban nem volt alkalom továbbképzésre. A későbbiekben a munkámmal kapcsolatos előadáson, konferencián szívesen részt vennék.

3.1.4 BESZÁMOLÓ A VÉDŐNŐI TEVÉKENYSÉGRŐL

/Bukovenszki Orsolya és Dér Alexandra védőnők beszámolója alapján/

Ellátandó gondozottak a Védőnői Szolgálat által:

1. Várandós anyák száma:	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Újonnan nyilvántartásba vettek	38	42	45	39	47	50	59
Veszélyeztetettek:	7	17	15	13	22	14	16
Ebből szociálisan:	1	3	1	0	0	0	0
Egészségügyi ok:	5	14	13	12	22	14	16
Egészségügyi és szociálisan:	1	0	1	1	0	0	0
2. 0-11 hónapos csecsemők száma: (újonnan nyilv.vett)	38	39	51	41	42	49	49
Veszélyeztetettek:	3	4	2	6	2	10	1
Ebből szociális ok:	2	1	0	0	0	0	0
Egészségügyi ok:	0	1	2	5	2	10	1
Egészségügyi és szociális ok:	1	2	0	1	0	0	0
3. 12-35 hónaposak száma:	79	75	77	93	92	93	148
Veszélyeztetettek:	7	9	6	14	6	6	1
Ebből szociális ok:	1	7	3	4	0	0	0
Egészségügyi ok:	6	1	1	3	6	6	1
Egészségügyi és szociális ok:	0	1	2	7	0	0	0
3-6 évesek:	170	162	157	140	147	179	171
Veszélyeztetettek:	12	18	14	15	4	1	0
Ebből szociális ok:	6	8	8	5	0	0	0
Egészségügyi ok:	4	6	5	4	4	1	0
Egészségügyi és szociális ok:	2	4	1	6	0	0	0

A fenti adatokat figyelembe véve, a gondozottak létszáma emelkedő tendenciát mutat. Főleg az újonnan felvett várandósok tekintetében és a 12-35 hónapos korosztályban.

A jelenleg gondozott családok száma: 279

Két körzetben a családlátogatások száma a járványügyi helyzet miatt csökkent. Száma: 284.

Szociálisan rossz helyzetben lévő családok száma nem növekedett. Az egészségügyileg veszélyeztetett gyermekek száma is csökkent.

A Védőnői Szolgálat jelzései a Gyermekjóléti Szolgálat felé: 1 db. Az esetmegbeszélésekhez 5 alkalommal történt információszolgáltatás.

Tisztasági vizsgálat során javulás tapasztalható. Nem kellett jelzéssel élni az ÁNTSZ és a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A Védőnői Szolgálat az eddigi évekhez hasonlóan a preventív tevékenységre fektette a fő hangsúlyt munkája során. A védőnői munka eredményességéhez elengedhetetlen a család, a családokkal, gyermekeikkel foglalkozó intézmények szakembereinek munkánkat támogató hozzáállása. Viszont a járványügyi helyzet átalakította az eddigi munkát. Kevesebb látogatás volt az évben, a távkonzultációk, illetve a személyes tanácsadás került előtérbe.

Feladatunk a hatékony közreműködés a betegségek megelőzésében, az egészségi állapot mielőbbi helyreállításában, az egészségtudat fejlesztésében. A mindennapos védőnői munka és ellátás több helyen valósul meg:

- a családok otthonában, a tanácsadóban, az oktatási-nevelési intézményekben, minden esetben a szakmai irányelvek, ellátási standardok, módszertani ajánlások figyelembevételével.

Gyermekvédelmi munkánk során jelzőrendszerként működünk. A Gyermekvédelmi Szolgálat felé személyesen, telefonon és írásban szoktunk jelezni. Jelzéshez formanyomtatvány könnyíti a munkánkat. A gyermekvédelemmel kapcsolatban leginkább a vezető védőnőtől kapunk tájékoztatást. Háziorvosokkal tartott közös tanácsadások alkalmával lehetőségünk van arra, hogy jelzéssel éljünk feljűk, ha problémát észlelűk. Eddigi tapasztalatok alapján ez hatékonyan működik.

Különösebb eszközök nem állnak rendelkezésűnkre ehhez a munkához. A veszélyeztetettségi okot a gondozottakról vezetett nyilvántartóban jelezzűk önmagunk számára. Az éves egyszeri védőnői jelentésben minden év elején kérnek erről statisztikát tőlűk. Egy gyermek lehet szociálisan, egészségűgyi okból vagy egyszerre mindkettőből veszélyeztetett. Ha ezt észleljűk minden esetben megbeszéljűk az érintett szakemberekkel a további teendőket. A szociális helyzet javításában leginkább ruhagyűjtéssel és esetleges ingyenes eszközkölcsonzéssel tudjuk a családokat támogatni.

A felmerűlő problémák megoldásában igyekszűnk bevonni a jelzőrendszeri kollégáinkat. Adott esetben célzott esetmegbeszélést, esetkonferenciát kezdeményezűk a problémák hatékonyabb megoldásának érdekében.

A családok szociális helyzetének felmérése szubjektív benyomásaink alapján történik. Szociális helyzetűket igyekszűnk hatékonyan, reálisan felmérni.

Titkolt várandósság nem volt, örökbefogadási eljárásban nem vettűnk részt 2020 folyamán.

Fontosnak tartjuk a további folyamatos kapcsolattartást a két szakterűlet között, a hatékonyság érdekében. Meggyőződésűnk, hogy a „több szem, többet lát” alapon, az együtt gondolkodás, a jelzés és visszajelzés minden nemű változás esetén (pozitív, negatív) segíthet a családok helyzetének javításában, és a társszakmák hatékonyságának javításában.

Továbbképzési lehetőségünk az utóbbi időben nem volt ebben a témában bár szívesen részt vennénk rajta.

3.1.5 VARSÁNY KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

/Császiné Csáti Réka igazgató beszámolója alapján/

A Varsány Községi Ház és Könyvtár, mint Rákóczifalva egyetlen közművelődési és közgyűjteményi intézménye végzi a kulturális törvényben, valamint a helyi közművelődési rendeletben számára meghatározott közművelődési és közgyűjteményi feladatokat.

Közszolgáltató intézményként a kulturális alapellátás meghatározó szereplője Rákóczifalván. Széleskörű társadalmi érdek, hogy a **kulturális vagyron megőrzését** és hozzáférhetővé tételét korszerű és biztonságos eszközökkel tudjuk folyamatosan ellátni. A könyvtári gyűjteményre, a könyvtári és a közművelődési szolgáltatásokra alapozva jelentős szerepet töltünk be az élethosszig tartó tanulás terén, számos oktatást támogató szolgáltatást biztosítunk. Alapvető feladatunk, hogy a helyi társadalom közösségi- és kulturális igényeire figyelve, **ízlésformáló** módon alakítsuk ki a művelődési- és a **közösségi együttlétek** kereteit.

A városi könyvtár a település nyilvános könyvtáraként fő feladatának azt tekinti, hogy az érdeklődők lehető legszélesebb köre számára biztosítsa a feltételeket a magyar és az egyetemes kultúra kincseinek **megismerésére**, a folyamatos **önművelésre**, a színvonalas **szórakozásra**. Ennek érdekében a könyvtár gyűjtőkörébe tartozó dokumentumok beszerzésével, feldolgozásával és könyvtári szolgáltatások szervezésével támogatja a szervezett oktatásban és az önképzésben résztvevő személyek tanulását, az állampolgári jogok gyakorlásához, valamint a személyes és közösségi önmegvalósításhoz szükséges közhasznú ismeretek megszerzését, a gazdaság, a társadalom, a tudomány és a kultúra területén való tájékozódást, a fizikailag hátrányos helyzetűek ellátását, a település természeti értékeinek, kulturális és néprajzi hagyományainak bemutatását és gyűjtését, a gyermekek olvasási kultúrájának, önálló ismeretszerzési tevékenységének segítését, a **korszerű információs szolgáltatás** biztosítását, a szabadidő hasznos eltöltését.

2020-as év az állandó változások, s talán a bizonytalanság éve volt világszerte. A koronavírus által előidézett veszélyhelyzetben intézményünk rugalmasan és gyorsan reagált. A jogszabályoknak megfelelően intézményünk is zárva tartott több hónapon keresztül. Nagy erőfeszítést kívánt, hogy a megváltozott helyzet ellenére is megfeleljünk az elnyert pályázatok megvalósítási kritériumainak, hogy a lehető legnagyobb támogatást tudjuk felhasználni az elnyert 25 millió Ft még fennmaradó részéből.

Az EFOP-3.3.2-16-2016-00233 számú „Együtt teszünk a gyermekekért” c. projektünk alapvető célja az volt, hogy az együttműködésbe bevont rákóczifalvai, szandaszőlősi, tiszavárkonyi, vezsenyi és tiszagyendai óvodás és általános iskolás gyermekek kompetenciafejlesztéséhez, ismeret- és

tudásgyarapításához hozzájáruljunk intézményünk sajátos eszközeivel, alkalmazva a nem formális és informális tanulási formákat a megvalósítandó tevékenységekben. Az általunk kidolgozott kulturális tevékenységek illeszkedtek az iskolák pedagógiai programjaihoz. (Jelen beszámolóban természetesen csak a rákóczipfalvai gyermekek számára szervezett foglalkozásainkat ismertetem.) A pályázatba bevont gyermekek több mint 40%-a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt.

A városi könyvtárban márciusig 3 alkalommal került sor a **Ládafia szakkör** foglalkozásaira, amelyeken 1-1 „kincsesládát” kaptak a gyerekek, akik párban és kiscsoportban dolgoztak. A program célja: a ládikákban lévő eszközökből (pl.: újrahasznosítható tárgyak) alkotások elkészítése; különböző kézműves technikák megismerése; kézügyesség, kreativitás, eszközhasználat, esztétikai érzék, kommunikációs képesség, valamint az együtt dolgozás élményének fejlesztése. Újszerű volt a kézműves foglalkozások közé beillesztett környezetvédelmi, fenntarthatósági szempont, az újrahasznosításra alkalmas „szemét” kreatív felhasználása.

Könyv- és könyvtárhasználati alapokra építve az **„Ablak a világra”** című kulturális foglalkozássorozat célja, hogy a tanuló tudja használni és kiválasztani a helyzetnek legmegfelelőbb információhordozót. Legyen képes a kézikönyvek, az internet tudatos és biztos használatára, a források kiválasztására és felhasználására. Az információk magabiztos keresésére való képesség elsajátítása önbizalmat ad a tanulóknak, hiszen megtanulnak igényesen válogatni a rájuk zúduló információáradatban, s megtanulnak eligazodni a sokféle információ között. Első és harmadik osztályosok számára szerveztünk ilyen jellegű órákat januárban és márciusban.

Óriási siker volt a digitális írástudás fejlesztését célzó két foglalkozássorozatunk: a **Minecraft ifjú építészeknek** című foglalkozássorozat, illetve a **Bevezetés a digitális fényképezésbe** foglalkozássorozat. Mindkét foglalkozássorozat teljesen új szolgáltatást jelentett. A digitális írástudás fejlesztésének célja, hogy a magabiztos és kritikus eszközhasználat egyaránt megvalósuljon a munka, a szórakozás, a kommunikáció és a tanulás szolgálatában. A digitális írástudás mellett tudásfejlesztés is megvalósult, hiszen a fényképezős foglalkozássorozat során alapvető technikai és képszerkesztési ismereteket, technikai és fotózási alapismereteket, esztétikát, természet- és sajtófotózási alapismereteket sajátítottak el októberben a gyerekek Mészáros Jánostól, az Új Néplap többszörösen díjazott fotóriporterétől. Az itt készült fotókból **virtuális kiállítást** rendeztünk az intézmény közösségi oldalán. A szintén októberi Minecraft ifjú építészeknek című foglalkozássorozatban a tíz tanuló mérést, építészeti alapismereteket, anyagismereteket, stílusismereteket tanult élvezetes, játékos formában.

Szerveztünk könyvtári rendhagyó órákat is **Olvasni jó!** címmel. Márciusig 3 alkalommal ismerkedhettek a diákok a kortárs magyar gyermekirodalommal az író-olvasó találkozókön. Az országosan ismert és népszerű Kemény Zsófi és Sohonyai Edit mellett a helyi Kalóz Edit meseíró

Nagy Katalin Matild homokanimációjával színesített történeteit is megismerték a gyerekek.

A Virágoskert óvodában **zenei tehetségfejlesztő heti szakkör** (mazzsorett) valósult meg pályázatunk támogatásával, januárban és februárban összesen nyolc alkalommal. A kifejezőképesség (mozgás, zene, kommunikáció) fejlesztése több formában is megvalósult a projektünk során. A gyerekek jelentős része szociális háttere miatt nem tud részt venni önköltséges táncsoportokban. Jelen projekttel számukra is lehetőség nyílt a mozgáskultúra fejlesztésére, a harmonikus mozgásstruktúra kialakítására, és ami nagyon fontos, az emberi érzések non-verbális kifejezésére.

Az **Emberül tanulni, másként tanulni** című témanapunkon rákóczipfalvai, tiszagyendai, tiszavárkonyi és szandaszőlősi gyermekek dalolhattak együtt Gryllus Vilmostal március elején. A témanapra ugyanis valamennyi együttműködő partneriskola bevont diákjai meghívást kaptak. A zene hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermek számára egyformán befogadható és érthető, az előadó személye, előadásának tematikája pedig garancia arra, hogy a tanulók „emberül” tanulhattak az örök emberi értékekről. A hátrányos helyzetű gyermekeknek e pályázat nélkül rendkívül kevés esélyük van arra, hogy ilyen színvonalú előadásnak legyenek részesei.

Az általános iskolába kellett áthelyeznünk novemberben zajlott a **mesemondó verseny** két fordulóját, melyen 20-20 kisdíák vett részt. Szintén novemberben további két témanapra került sor az iskolában: az egyik alkalommal Márton-napi hagyományokkal, a másik napon a madárvédelem gyakorlati tennivalóival ismerkedtek a gyerekek.

A fentebb felsorolt programok költségeit teljes egészében az intézményünk állta az EFOP 3.3.2-es pályázatunknak köszönhetően: a kézműves foglalkozásokon használt eszközöktől kezdve a Minecraft-hoz szükséges laptopokon keresztül a közreműködő pedagógusok díjazásáig.

Februárban a **Filharmóniai** előadássorozat részeként a Bohém trió előadását hallhatta 190 lelkes kisdíák. A Bohém Trió tagjai az 1985 óta működő Bohém Ragtime Jazz Band-del bejárták a világot, szerepeltek Európa és Amerika legnagyobb fesztiváljain. A trió mindhárom tagja eMeRTon-díjas. Külön erre a formációra hangszerelt repertoárjukban a klasszikus ragtime-től a New Orleans jazzen és a dixielanden át a swingig minden tradicionális jazz stílus megtalálható.

Az Országos Könyvtári Napok keretében megrendezett **Kalandozás** nevű programunkon az általános iskola felsősei (tanszobás diákok) vettek részt. Összesen 7 db helyszínre kellett eljutniuk, ahol feladatok és fejtörők várták őket (1848-as emlékmű, II. világháborús emlékmű, levendula kert, régi játszótér, Rózsakert, Varsány Községi Ház és a Városi Könyvtár). Összesen 5 csapat volt, akiket 6 felnőtt kísért. A feladatok között szerepelt rejtvényfejtés, bagolykészítés, ügyességi feladat (tojást kellett egyensúlyozni egy kanálon és úgy megkerülni a Rózsakertet), névkeresés (a II. világháborús emlékműnél), találós kérdések, kirakó, stb.

Ülj be a székembe! címet viselte az a kezdeményezésünk, mely során középiskolás tanulók számára adtunk lehetőséget, hogy kipróbálják a könyvtárosi munkát. Október 8-án két középiskolás lány volt a segítségünkre. Megtanulták a beiratkozás folyamatát, a könyvek kiadását, illetve visszavételét, s végül segítettek a könyvek visszaosztásában is. Megismertettük velük a könyvtár épületének részlegeit, hogy milyen módon különböztetünk meg mesét, ifjúsági regényt és felnőtt irodalmat egymástól, illetve a szakkönyvek elhelyezését is megmutattuk nekik.

Az Országos Könyvtári Napokra egy kézműves foglalkozással is készültünk. Mivel az OKN októberi hónapban zajlott, ezért őszi ajtódísz készítették a résztvevők (zömében gyerekek). A felnőtt kísérők is remekül érezték magukat, nagyon szép ajtódíszek születtek, mindenki nagyon kreatívan és ügyesen oldotta meg a feladatot.

A könyvtár hagyományos halloween-i rendezvénye, a **Szellemes csütörtök**, most kicsit másképp zajlott, mint az előző években. A koronavírus miatt a szokásos **kézműves foglalkozás elmaradt. Helyette a könyvtár udvarán vadászhattak** szellemekre a gyerekek. A befogott szellemekért a cukorka járt. A vírushelyzet ellenére is szép számban jöttek el a rendezvényre. Az összes szellemet sikeresen befogták az ifjú vadászok, ezért következhetett a felvonulás.

A **Lámpás felvonulás** a könyvtár és a Varsány Községi Ház közötti útszakaszon zajlott. A polgárőrség kísérte a 120 fős menetet. A gyerekek a szülők legnagyobb örömeire kiereszthették hangjukat, hogy elűzzék a településen kószáló összes szellemeket. A Varsány Községi Házhoz érve pedig meglepetés érte a gyermekeket, mert két elkószáló szellemet kellett még elkapniuk. (A Rákóczi-falva Ifjúsági Szervezet tagjai segítettek nekünk ennek megvalósulásában. Két fiatal beöltözött szellemnek, vállalva ezzel azt a kockázatot, hogy egy gyereksereg üldözi majd őket a Zrínyi Miklós úton. Üldözte is...)

A fenti gyermekprogramokon túl a Varsány Községi Házban az alábbi gyermekeknek szóló foglalkozások valósultak meg: **Játékosan angolul** ovisoknak 13 alkalommal, **gyermek balett** 6 alkalommal. Táncsoportjaink közül a **Dalma Dance Club** 19 foglalkozást tartott, míg az **R-Dance táncsoport** 10-szer próbált. Helyi középiskolás fiatalokból álló **Rákóczi-falvai Színjátszó Társulat** 20 alkalommal tudott próbálni. A helyi fiatalokat összefogó **Rákóczi-falvai Ifjúsági Szervezet** 5 alkalommal tartott klubfoglalkozást nálunk.

A gyermekek számára kidolgozott programjaink alkalmazkodnak életkori sajátosságukhoz és igényeikhez. Az óvodások és az alsó tagozatos tanulók bevonásának módszere elsősorban a **közös élményszerzésen** alapult. Olyan tevékenységeket szerveztünk, amelyek az egyéni kompetenciafejlesztésen túl hozzájárulnak a „**közösséghez tartozás**” élményének megéléséhez. A jól működő közösségek növelik a gyermek **önbizalmát** (biztonságos környezet), **kapcsolatteremtő** képességét (empátia, értő figyelem), **problémamegoldó** és **konfliktuskezelő** képességét.

4. JAVASLAT A JÖVŐBENI FELADATOKRA

Az előző részekben felvázolt problémák zömének megoldása nem a gyermekvédelmi rendszer feladata, hisz átfogó társadalmi problémákról van szó. Azonban a gyermekkel kapcsolatos problémák nem kezelhetők elkülönítetten, hanem komplex módon megközelítve lehet felállítani az elérendő célokat. A fenti problémákból kiindulva az alábbi átfogó célokat határozzuk meg:

- A jelzőrendszer tagjainak az eddigiekhez hasonló, jó együttműködése, a rendszeres konzultáció konkrét esetek kapcsán.
- A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos, valamint a gyermekek mentálhigiénés egészségének fejlesztése és megőrzése érdekében történő tevékenységek szervezése.
- Az intézményi étkeztetés színvonalának megtartása.
- Negatív környezeti hatások lehetőség szerinti csökkentése, és egyidejűleg pozitív példák mutatása a gyermekek számára, széleskörű prevenciós tevékenység folytatása.
- Fellépés a szenvedélybetegségek kiskorúak körében történő elterjedése, a szabálysértések és bűncselekmények elkövetése ellen.
- A jogalkalmazás során továbbiakban is törekedni kell az új, valamint módosuló jogszabályok magas szintű elsajátítására, továbbá arra, hogy változó jogszabályi környezetben mindig naprakészen, pontos információkkal rendelkezünk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokról.

Célok	Megjegyzés
Pályázatok benyújtása	Felelős: minden intézmény
Gyermekvédelmi szakmai tanácskozás	Felelős: Család –és Gyermekjóléti Központ
Szakmaközi megbeszélés	Felelős: Család –és Gyermekjóléti Központ
Szakmai képzéseken, továbbképzéseken való részvétel	Felelős: minden intézmény
Esetmegbeszélések, tanácskozások a gyermekek veszélyeztetettségének hatékony kezelése érdekében	Felelős: minden intézmény

- Családok Átmeneti Otthona és Gyermekek Átmeneti Otthona létrehozása
- Közösségi színtér létrehozása gyermekek részére (szabadidős foglalkozások, társas kapcsolatok kialakítása)

5. BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM

Rákóczi falva Város Képviselő-testülete 2014. május 20. napján fogadta el Rákóczi falva Város Bűnmegelőzési Stratégiáját (2014-2023).

A helyi bűnmegelőzési stratégia alapszemlélete, hogy egy olyan programot öleljen fel, amelynek intézkedései a társadalom önvédelmi képességeit fokozzák, és támogassák a helyi szakmai és civil mozgalmat. Olyan célkitűzések összessége, amelyek mérséklik a bűncselekményeket előidéző okok hatását, csökkenti a sértetté válás veszélyét, növeli az egész közösség biztonságát, ezáltal javítja az állampolgárok életminőségét. Tapasztaljuk, hogy a bűnözés és annak erkölcsi, anyagi következményei a társadalom különböző rétegeit eltérő módon érintik. Ennek alapján a stratégia kiemelt beavatkozási területei:

- a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok,
- a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok,
- az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítésével kapcsolatos célok és
- a bűnisméltés megelőzéséhez szükséges célok.

Rákóczi falván olyan helyi körülményekhez igazodó stratégia készült, amely konkrét célokat fogalmaz meg. Ehhez a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia adja a keretet, ami konkrét, pontosan körülhatárolható cselekvési alternatívákat fogalmaz meg.

A stratégia tíz éves időtávja alatt két évente az egyes beavatkozási területeken új megvalósítandó intézkedések határozhatóak meg, a már meglévők módosíthatóak, alapvetően megváltoztathatóak, vagy törölhetőek.

A stratégia az egyes beavatkozási területeket követően tartalmazza az első időszakra, tehát a 2014–2023-re vonatkozó intézkedési tervet is, vagyis mindazon intézkedést, amelyeket ebben az időintervallumban kell végrehajtani, vagy végrehajtásuk előkészítését ekkor kell megkezdeni.

6. CIVIL SZERVEZETEK SZEREPE

A csoportokban tevékenykedő emberek a helyi közösség legkülönbözőbb érdekeinek érvényesítését szolgálják. A szerveződések szerepet vállalnak a kultúra közvetítésében, az oktatás színvonalának emelésében, egészségügyi felvilágosításban, környezetvédelemben, környezetszépítésében, szabadidő hasznos eltöltésében, közbiztonság javításában.

A szervezetek általában közös érdekek vagy érdeklődési körök mentén szerveződnek. Működésüket saját maguk szervezik. A szervezetek egy része bejegyzett, jogi személyiséggel rendelkezik, más részük klub jellegű csoportosulás, melyeket helyben szintén a civil szervezetek közé sorolunk. Speciális csoportok a művelődési ház klubjai, melyek hosszú évek óta a

művelődési ház berkeiben működnek (pl. népdalkör, kertbarátok, stb.). A legtöbb szervezet működésére jellemző a stabilitás, több éve, sőt, évtizede működnek, állandó rendezvényeik vannak, stb. A szervezetek tevékenységére jellemző a rendszeresen tartott összejövetelek szervezése, nagyobb ünnepek közös megtartása, bálók, esetenként közös rendezvények szervezése.

A helyben működő formális és informális közösségek szinte kivétel nélkül aktívan tesznek a rákóczi falvai gyermekekért. Gondoljunk - a teljesség igénye nélkül - a lángosevő-, szavaló-, horgász- és egyéb versenyekre, a rendszeres és ingyenes ruha- és játékbörzékre, a lavórhorgászatra, a gyermeknapon ajándékba adott palacsintára, lángosra, limonádéra, a hagyományörző disznóvágásra, amelyre valamennyi helyben tanuló óvodást és iskolást meghívják évről-évre... Ezekben a programokban közös, hogy a szervező közösségek pénzt, időt és energiát nem kímélve cselekszenek Rákóczi falva gyermekeiért.

A civil szervezetek folyamatos kapcsolatban állnak az önkormányzattal, és a civil szervezetek részt vesznek a város által szervezett rendezvényeken.

A szervezetek további támogatási formája a termék, eszközök ingyenes biztosítása, mely a művelődési házon keresztül zajlik.

Sok esetben nyújt segítséget az önkormányzati hivatal technikai problémák megoldásában is: pl. fax, internet, fénymásolás.

A helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátása szempontjából fontos feladatot a Városi Polgárőrség lát el, mely minden éjszaka végzett járőrözéssel, a rendőrséggel együttműködve jelentős preventív tevékenységet folytat a felnövekvő nemzedék érdekében.